

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İLKOKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ
KULLANIMINA İLİŞKİN ÖZ-YETERLİK ALGILARI**

Mürşide KOCAMAN

DENİZLİ-2019

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İLKOKUL YÖNETİCİLERİNİN BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİ
KULLANIMINA İLİŞKİN ÖZ-YETERLİK ALGILARI**

Mürşide KOCAMAN

Danışman

Prof. Dr. Hüseyin KIRAN

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma, İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Prof. Dr. Hüseyin KIRAN

Üye: Doç. Dr. Hüseyin ÖZÇINAR

Üye: Doç. Dr. Tuğba SELANİK AY

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun **10/07/2019** tarih ve **..29../32** sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Mürşide KOCAMAN

ÖNSÖZ

Yaşadığımız çağda teknolojik gelişmelere ayak uydurmamak, bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitimde kullanmamak imkânsızdır. Sahip olduğumuz/olmak istediğimiz imkânlar dâhilinde de ulaşmak istediğimiz hedefleri gerçekleştirirken bir ilkokul yöneticisi olarak öncelikle kendi yeterliliğimi uygun düzeye getirmeye çalışmaktayım. Her geçen gün yenilenen bilgi ve iletişim teknolojilerini takip ederek kullanmakta ve kullandırmaktayım. Bu noktada değişmeyen tek gerçeğin değişim olmasından yola çıkarak eğitimde gerçekleşen yenilikleri günlük hayata uyarlamak da bir eğitimcinin olmazsa olmazıdır.

Aldığım eğitimler sonrasında bir eğitimci olabildiğim ve pırıl pırıl bakışların hayatına ilkokulda dokunabilme fırsatı yakaladığım için ne kadar şükretsem azdır. Bu süreçte her daim desteğini benden esirgemeyen saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Hüseyin KIRAN'a da şükranlarımı sunarım. Kendimi geliştirme fırsatını bana gözünü kırpmadan veren değerli aileme, çocuklarıma ve sevgili hayat arkadaşım Volkan KOCAMAN'a da hep arkamda oldukları için sonsuz teşekkürlerimi sunarım...

Mürşide KOCAMAN, 2019

TEŞEKKÜR

Pamukkale Üniversitesi'ndeki yüksek lisans eğitim hayatım boyunca yaşadığım her sorunumda yardımını benden esirgemeyen, tecrübeleri ile her zaman bana çok değerli destekler sağlayan, içtenliği ve güler yüzü ile çözüm odaklı bir şekilde yaklaşımda bulunan, bana yaptığı yüreктen destek sayesinde yüksek lisansımı bitirmeme teşvik eden yol göstericim değerli tez danışmanım sayın Prof.Dr. Hüseyin KIRAN'a tüm kalbimle içtenlikle çok teşekkür ediyorum.

Pamukkale Üniversitesi'ndeki yüksek lisans eğitimim boyunca bana yol göstericilik yapan, bilgilerini paylaşmayı öğrencilerinden esirgemeyen ve ufkumuzu genişleten eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümündeki tüm saygıdeğer hocalarıma çok teşekkür ediyorum.

Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki lisans eğitimim boyunca beni sınıf öğretmenliğine hazırlayan, mesleğimi sevdiren ve layıkıyla yapabilmem için Türkiye'deki her şarta uygun olabilmeye öğreten tüm saygıdeğer hocalarıma çok teşekkür ediyorum.

Sarayköy Anadolu Lisesi'ndeki eğitim hayatım boyunca tüm öğrencilerinin gelişimlerini her yönüyle takip eden, beni ve arkadaşlarımı hayata hazırlayan fedakâr ve güzel yürekli tüm öğretmenlerime çok teşekkür ediyorum.

Okuyup bu günlere gelmemde babamı ikna eden ve manevi bir güçle beni her daim takip eden yüksek lisansı kazandığımı duyunca da en az benim kadar sevinen sevgili Cemal Amcam, nikâh şahidimiz, değerli yol göstericim, iyi bir dinleyici ve öğretmen yazar Cemal ATAMAN'a çok teşekkür ediyorum.

Yapmış olduğu tez çalışması ile ölçme aracını bana ulaştıran ve ölçme aracını kullanmam için gereken izinleri tereddüt etmeden veren Küçükçekmece Zühtü Şenyuva İlkokulu müdürü, değerli meslektaşım sayın Osman ARTUL'a çok teşekkür ediyorum.

Tezimin ölçme aracını uygulayacağım zaman bana destek olan, tecrübeleri ile benim her geçen gün yeni sabırlar kazanmamı sağlayan, yüksek lisansımı bitirmem konusunda beni destekleyen, "İyilik yap, denize at; balık bilmezse Halik bilir." diyen sayın okul müdürüm Hüseyin DİBEK'e moralimi hep yüksek tutmamda emeği geçtiği için çok teşekkür ediyorum.

Yüksek lisans eğitimim boyunca yaptığım çalışmaları soran, yaptığım çalışmalarla ilgilenen, beni destekleyen ve benimle gurur duyan tüm akrabalarıma, teyzelerime, kuzenlerime, yeğenlerime ve sevgili arkadaşlarıma, değerli meslektaşlarıma katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Doğumumdan bugünlere gelene dek sevgisi ile her zaman ve her koşulda benim ve diğer beş kız kardeşimin yanında olan bal gibi tatlı, tüm dertlerime ilaç, kalbime sınırsız

doğan, benim cennet kokulu çiçeğim, dualarıyla gücümüze güç katanımız, biricik canım annem Ümmühan PINARBAŞ’a, tüm evlatlarının ve torunlarının arkasında her zaman yüce bir dağ olarak duran, her daim maddi ve manevi destekçim, güler yüzünü görünce dünyaların benim olduğu biricik canım babam İsmail PINARBAŞ’a tüm varlığımla “İyi ki sizlerin çocuğuyum” diyerek çok teşekkür ediyorum.

Benim için fedakârlık yapan “Biz okuyamadık, sen oku, seninle gurur duyuyoruz kardeşim” diyen benim anne yarısı ablalarımın en büyüğü altınımız Cavide Ablama, pozitif enerji kaynağımız Hacer Ablama, beceriklimiz, kalbimizin çiçeği Yasemin Ablama ve “Ana”ımızın adı güzel Ayşe Ablama “Ben de sizlerle gurur duyuyorum, benim melek ablalarım” diyerek, ailemizin maceraperesti, sosyoloğumuz, kardeşim Fatma’ya her koşulda her yere yardıma yetiştiği ve bu süreçte beni hep cesaretlendirdiği için desteklerinden dolayı tüm kalbimle çok teşekkür ediyorum.

Uzun bir süreç olan yüksek lisans dönemimde soyadımın PINARBAŞ’tan sonra KOCAMAN devam etmesi sonrasında dünyaya getirdiğim göz bebeklerim “Anne sen de mi ders çalışıyorsun, ne zaman bitecek okulun?” diye benim bu günlere gelmemi dikkatle, merakla takip eden benim bal yanaklı, akıllı oğlum Egemen Deniz KOCAMAN’a ve cennet kokulu kelebeğim çalışkan kızım Yasemin Melis KOCAMAN’a benimle birlikte ders çalıştıkları, hayatımı mutlu kıldıkları, renklendirdikleri, yaşama sevincimiz oldukları ve beni sabırla bekledikleri için varlıklarından dolayı tüm kalbimle çok teşekkür ederim.

Yaşamımı her yönüyle kolaylaştıran, sonsuz sevgisi, sabrı ve anlayışı ile her zaman yanımda olan, yüksek lisans eğitimimi tamamlamam konusunda beni cesaretlendiren ve yürekten destekleyen, varlığı ile içimi huzurla dolduran, biricik çocuklarımın başarılı, çalışkan, fedakâr, yardımsever babası, mesleğini etik çerçevede yapan avukatım, maddi ve manevi desteğini ne olursa olsun benden esirgemeyen hayat arkadaşım, sevgili eşim Volkan KOCAMAN’a tüm kalbimle “İyi ki varsın” diyerek çok teşekkür ediyorum.

Eğitim hayatım boyunca “Keşke okuyabilseydi” dediğim, ilkokuldan sonra örgün eğitimle okuyamadığı için açık öğretimden okumak zorunda kalan, azimle devam ettiği öğrenimine açık lisedeyken daha otuz dört yaşında aramızdan ayrılan kızımın isim annesi, bedenen aramızda olmasa da bizim ailemizin yüreğinde her daim yaşayacak olan çiçeğimize sonsuz teşekkür ediyor ve tezimi nurlar içindeki Yasemin Ablacığımıza ithaf ediyorum.

Mürşide KOCAMAN, 2019

ÖZET

İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerini Kullanımına İlişkin Öz-Yeterlik Algıları

KOCAMAN, Mürşide

Yüksek Lisans Tezi, Temel Eğitim Anabilim Dalı,

Sınıf Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hüseyin KIRAN

Haziran 2019, 79 sayfa

Bu araştırmanın amacı ilkokullardaki okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri alanındaki öz-yeterlik düzeylerini yöneticilerin görüşlerine dayalı olarak ortaya koymak ve yöneticilerin eksikliklerinin giderilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma, ilkokul yöneticilerinin bilgi teknolojileri konusundaki öz-yeterliklerini belirlemeye yönelik olması, ülkemizin bilgi toplumu olma hedeflerini gerçekleştirmesine de katkı sağlaması bakımından önemlidir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden olan tarama deseni ile yapılan bir araştırmadır. Araştırmanın verileri Aydın ilinde resmi ilkokullardaki görev yapan uygun örnekleme yöntemiyle seçilen 239 okul yöneticisinden elde edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak “İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Öz-Yeterlik Algıları” adlı ölçme aracı kullanılmıştır. Ölçme aracı formu 45 maddeden oluşan 5’li Likert tipi bir ölçektir. Araştırmaya katılan erkek yöneticilerin bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlikleri ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlikleri kadın yöneticilerden daha yüksek çıkmıştır. Eğitim fakültesi ve lisansüstü mezun yöneticilerin bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterliklerinin, eğitim enstitüsü mezunu olan yöneticilerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmada mesleki kıdemin bilgi teknolojileri öz-yeterliği üzerine herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Araştırmada okullardaki bilgi teknoloji donanımlarının yeterlik düzeyleri oldukça yüksek çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Teknolojileri, İletişim Teknolojileri, Okul Yöneticisi, Öz-yeterlik

ABSTRACT**Self-Efficiency Perceptions of Primary School Managers on Use of Information Technologies**

KOCAMAN, Mürşide

Master's Dissertation, Department of Primary Education,

Degree in Primary School Education.

Supervisor: Prof. Dr. Hüseyin KIRAN

June 2019, 79 pages

The purpose of this research to reveal the level of self-efficacy of primary school principals in the field of information technologies based on the opinions of the administrators and to contribute to the elimination of shortcomings of managers. Also research it is important that primary school administrators aim to determine the self-efficacy of information technologies in terms of contributing to the realization of the goals of becoming an information society in our country. The study is a research with quantitative research methods. Data of the research with 239 primary school managers that selected by appropriate sampling method in Aydin city's official primary schools. The name of "Proficiency Levels of Primary School Administrators on Information Technologies" measuring tool used as a data collection tool in the research. Measuring tool form consisting of 45 items and it is a Fives likert type scale. The self-efficacy of the male managers participating in the research on computer hardware and self-efficacy of computer aided management is higher than female managers. The self-efficacy of the faculty of education and graduate graduates about computer software is higher than the managers who graduated from the educational institute. In the research, it was seen that seniority did not have any effect on information technology self-efficacy. In the research, the level of competence of information technology equipment in schools was found to be quite high.

Key Words: Information Technologies, Communication Technologies, School Administrators, self-efficacy

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK	i
JÜRİ ÜYELERİ TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
ETİK BEYANNAMESİ.....	iii
ÖNSÖZ.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET.....	vii
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR.....	xiii
BİRİNCİ BÖLÜM:GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	3
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.3. Alt Problemler.....	3
1.4. Araştırmanın Önemi.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.6. Araştırmanın Sayıltıları.....	5
1.7. Tanımlar.....	5
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Bilgi Teknolojileri.....	7
2.2. İletişim Teknolojileri.....	8
2.3. Eğitimde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı.....	9
2.4. Yönetici Yeterlilikleri.....	14
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	18
3.1. Araştırmanın Modeli.....	18
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme.....	18
3.3. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi.....	19
3.4. İstatistiksel Analizler.....	20
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	22
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum	22
4.1.1. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz- yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular	22

4.1.2. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular	23
4.1.3. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Öğrenim Düzeyi Değişkenine İlişkin Bulgular	25
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum	26
4.2.1. İlkokul Yöneticilerinin Okullarındaki Bilgi Teknolojileri Donanımlarını Yeterli Görme Düzeyi	26
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	27
4.3.1. İlkokul Yöneticilerinin İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz-yeterlik Algıları	27
4.3.2. İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Donanımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları	30
4.3.3. İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları	32
4.3.4. İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Destekli Yönetime İlişkin Öz-yeterlik Algıları	36
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	39
4.4.1. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları	39
BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	40
5.1. Sonuç ve Tartışma	40
5.2. Öneriler	42
KAYNAKÇA	44
EKLER	48
Ek 1. Ölçme Aracı	48
Ek 2. Ölçme Aracı Kullanım İzni	50
Ek 3. Aydın İlinde Bulunan İlkokullara İlişkin Yönetici Bilgileri Tablosu	51
Ek 4. Resmi İzin Yazıları	64
ÖZGEÇMİŞ	66

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. <i>Aydın İlinde Görev Yapan İlkokul Yönetici Sayılarının İlçelere Göre Dağılımı</i>	18
Tablo 3.2. <i>Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-Yeterlik Ölçeği ve Alt Ölçeklerindeki Çarpıklık (Skewness) Katsayıları</i>	20
Tablo 3.3. <i>Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-Yeterlik Ölçeği ve Alt Ölçeklerindeki Güvenirlilik Alfa Katsayıları</i>	20
Tablo 4.1. <i>İlkokul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Dağılımları</i>	22
Tablo 4.2. <i>İlkokul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Ölçeğinin Puanları Açısından Bağımsız Örneklem T Testi İle Karşılaştırılması</i>	22
Tablo 4.3. <i>İlkokul Yöneticilerinin Kıdem Değişkenine İlişkin Dağılımları</i>	23
Tablo 4.4. <i>İlkokul Yöneticilerinin Kıdem Değişkenine Göre Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Alguları Ölçeğinin Puanları Açısından Anova Testi İle Karşılaştırılması</i>	24
Tablo 4.5. <i>İlkokul Yöneticilerinin Öğrenim Düzeyi Değişkenine İlişkin Dağılımları ...</i>	25
Tablo 4.6. <i>İlkokul Yöneticilerinin Öğrenim Düzeylerine Göre Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Alguları Ölçeğinin Puanları Açısından Anova Testi İle Karşılaştırılması</i>	25
Tablo 4.7. <i>Bireylerin Okullarındaki Bilgi Teknolojileri Donanımlarını Yeterli Görme Düzeyi</i>	26
Tablo 4.8. <i>İlkokul Yöneticilerinin İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz-Yeterlik Alguları</i>	27
Tablo 4.9. <i>İlkokul Yöneticilerinin İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz-yeterlik Alguları Ortalama Değerleri ve Standart Sapmaları</i>	30
Tablo 4.10. <i>İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Donanımına İlişkin Öz-yeterlik Alguları</i>	31
Tablo 4.11. <i>İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Donanımı Öz-yeterlik Algularına İlişkin Ortalama Değerler ve Standart Sapma</i>	32
Tablo 4.12. <i>İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Öz-yeterlik Alguları</i>	33
Tablo 4.13. <i>İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Öz-yeterlik Algularına İlişkin Ortalama Değerler ve Standart Sapma</i>	35

Tablo 4.14. <i>İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Destekli Yönetime İlişkin Öz-yeterlik Algıları</i>	36
Tablo 4.15. <i>İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Destekli Yönetime İlişkin Öz-yeterlik Algıları Ortalama Değerler ve Standart Sapma</i>	38

KISALTMALAR

BİT: Bilgi ve İletişim Teknolojileri

CD: Compact Disc (Yoğun Disk)

DVD: Digital Video Disc (Çok Amaçlı Sayısal Disk)

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

E-Okul: Elektronik Okul

FATİH Projesi: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MEBBİS: Milli Eğitim Bakanlığı Yönetim Enformasyon Sistemi

UNESCO: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

Ort: Ortalama

ss: Standart Sapma

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Bilgi; günümüz dünyasının en önemli değeri haline gelmiş, yaşadığımız çağa adını vermiştir. Teknolojinin hızla ilerlediği, “bilgi çağı” olarak da adlandırılan günümüzde ülkelerin rekabet ortamında en önemli unsurlarının başında nitelikli insan gücü gelmektedir (Akay, 2009). Bu nitelikli insan gücünün oluşturulmasında eğitiminin de çağın getirdiklerine ayak uydurması gerekmektedir. Okulların amacı, çağdaş insan yetiştirmektir. Çağdaş insan çağın teknolojisini kullanabilen insan olarak nitelendirilebilir. Teknolojinin okulda etkin kullanımı, bireysel ve örgütsel üretkenliği artırıcı bir araç olarak görülmektedir (Turan, 2001).

Hızlı bilgi akışının olduğu günümüzde, okullarımızda yöneticilerin ve öğretmenlerin teknolojik gelişmeleri yakından izleyip eğitim ve öğretim ortamlarında kullanılmasını sağlamaları gerektiği kaçınılmaz bir gerçektir. Günümüzde olan teknolojik gelişmeler, eğitim sisteminin yapısını ve eğitim ortamlarında uygulanan öğrenme ve öğretme faaliyetlerini doğrudan etkileyebilmektedir. İlkokullarda görev yapan okul yöneticileri ve öğretmenler, her geçen gün etkili ve teknolojik temelli olan araçları (bilgisayar, projeksiyon, internet, telefon, etkileşimli tahta v.b.) kullanarak bilgilerin öğrencilere daha kolay ulaştırılmasını sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu çabalarla birlikte öğrenciler daha nitelikli hale gelerek eğitimin kalitesi artmaktadır ve çağımıza ayak uydurmak adına eğitimde teknoloji kullanımı zorunlu ve sürekli bir hale gelmektedir.

Teknolojiyi üretmek ve geliştirmek için gereken en önemli güç bilgidir. Bu sebeple 21. yüzyıl bilgi çağı olarak da adlandırılmaktadır. Bilgi çağının toplumuna bilgi toplumu da denilmektedir. Bilgi toplumu, her şeyden önce bilgiye değer veren, bilgiyi kullanmasını bilen ve bilgi üretebilen toplumdur. Bilgi toplumu aktif ve edilgenlikten kurtulmuş toplumdur. Bu özellikleri ile bilgi toplumunu biçimlendiren unsur, bilgi teknolojileridir (Bensghir, 1996).

Bilgi teknolojisi bilginin üretilmesi, toplanması, biriktirilmesi, işlenmesi, yeniden elde edilmesi, yayılması, korunması ve bunlara yardımcı olan araçlar olarak tanımlanabilir. Bunlar her alan için geçerlidir. Burada araç-gereç değil, insanın önemi ve bu teknolojiyi oluşturmak için belirlenen hedefler vurgulanmaktadır. Karmaşık ve yarışmacı bir dünyanın üyesi olan insan, hayatta kalmak ve varlığını sürdürebilmek için önemli nitelik ve nicelikte bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma, kısacası bilgiye sahip olma gereksinimi içindedir. İnsanın bu gereksinimlerini gidermede en önemli sorun, bilginin nasıl elde edileceği, nasıl

dağıtılacağı ve nasıl saklanacağıdır. Bu da bilgi teknolojilerinin hızla gelişmesinin en önemli nedenini oluşturmaktadır (Akkoyunlu,1998).

Bilgi teknolojilerinin toplumlar üzerinde çeşitli etkileri bulunmaktadır. Teknolojinin toplumda yaygınlaşması ve kullanılması değişimi kaçınılmaz duruma getirmiştir Eğitimin gayelerinden biri toplumun ihtiyaçları çerçevesinde fertler yetiştirmek olduğu için bilgi çağına uygun, bilgi toplumlarının vasfı dikkate alınarak öğrencileri yetiştirmek mecburiyeti belirlemiştir. Yetiştirilen insanların bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi sunma ve iletişim kurma becerileri ile bütünleşik duruma getirilmesi gerekir. Şüphesiz ki, sadece öğrencilerin değil onlara eğitim verecek olan öğretmenlere de bu becerilerin kazandırılması uygun olur. Kompleks ve yarışmacı bir dünyada yaşayan insan, yaşamını sürdürebilmek ve varlığını devam ettirebilmek için önemli nitelikte ve sayıda bilgiye ulaşabilmeli, bilgiyi kullanabilmeli yani bilgiye sahip olmalıdır. Bu durumda karşılaşılabilecek en önemli problem bu bilginin nasıl elde edileceği, hangi yolla dağıtılacağı ve nasıl saklanacağıdır. Bunun yanında bilgi patlamasıyla karşı karşıya kalan toplumlarda bu problem daha da önem kazanmaktadır. Bilgi Teknolojileri eğitim sürecinin geliştirilmesinde de önemli rol oynamaktadır (Akkoyunlu, 1995).

Bilgi çağı diye adlandırılan bu yüzyılda bilgi toplumunu hazırlamada en önemli görev üstlenen eğitim örgütlerinin de verimli ve etkili olması ve de değişime ayak uydurabilmesi gerekmektedir. Bir örgüt de canlılar gibi çevresine uyum sağlayamadan yaşayamaz. Toplum için eğitim hizmeti üreten bir okul, çevresindeki değişimleri bilmek ve kendini bu değişimlere uyarlamak zorundadır. İnsanın kendini bu değişimlere uyarlamadığında eğitim ile toplumun gerisinde kalması, böylece işlevini yitirmesi kaçınılmazdır (Artul, 2003).

Yaygınlaşan bilgi teknolojisi araçlarının okullarımızda, yönetim işlerinde ve eğitim ortamlarında etkin ve verimli olarak kullanılabilmesi, bilgi toplumu olabilmek adına önemli bir unsurdur. Bunun için, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin işbirliği içerisinde öncelikle kendilerini ve yetiştirdikleri bireyleri bilgi toplumuna hazırlayacak olan bilgi teknolojileri destekli okul kültürünü benimsemeleri ve geliştirmeleri bilgi toplumuna fayda sağlayacaktır. Bu noktada bilgi teknolojilerinin eğitimde kullanımını öğrenme işi de öncelikle okul personeline (yönetici, öğretmen ve diğer çalışanlar) düşmektedir.

1.1. Problem Durumu

Günümüzde bilgi teknolojilerinde kullanılan yazılımlar ile birlikte eğitimde istenilen her türlü uygun ortamının hazırlanabilmesi mümkün hale gelebilmektedir. Okulların istenilen hedeflerine ulaşabilmesi için bilgi teknolojilerinin kullanımına gereksinim duyduğu kaçınılmaz bir araçtır. Okullardaki öğrenme ortamlarında bilgisayarların, etkileşimli tahtaların ve internetin kullanımı bireylere istenilen kadar tekrar edebilme olanağı vermesi bakımından ve okul yöneticilerin genel işleyiş ile ilgili yapılması gereken işleri gerçekleştirmelerinde büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Nitekim eğitimde bu tür ortamları sağlamak bilgi teknolojileri ile mümkündür.

Bilgi teknolojilerini okullarda uygun şekilde kullanma konusunda okul yöneticilerine düşen sorumluluklar ve yöneticilerin almaları gereken kararlar vardır. Yönetici bir kararı alırken kararını destekleyecek bilgilere gereksinim duyar. Gereksiz bilgiyle karar almak zorlaşır ve giderek olanaksızlaşır. Bunu önlemek için bilgi ve veri akışının iyi düzenlenmesi gerekir. Bu aşamada geliştirilen sistem, yönetim bilgi sistemi olarak adlandırılır. Bu sistem yardımıyla, her düzeydeki yönetici gerektiği kadar ve yalnızca kendini ilgilendiren bilgi ile donatılır. Yazışmalarla kaybolacak zamanları kazanmak için de bilgisayarlardan yararlanır (Gümüştekin, 1998).

Bu araştırmanın problem durumu Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilkokullarda görev yapan yöneticilerin (okul müdürleri ve müdür yardımcıları) bilgi teknolojilerini kullanımı konusundaki öz-yeterlik algılarını belirlemektir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi "Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Aydın ilinde yer alan resmi ilkokullardaki yöneticilerin bilgi teknolojilerinin kullanıma ilişkin öz-yeterlik algılarının belirlenmesidir.

1.3. Alt Problemler

1.İlkokul yöneticilerinin bilgi teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz-yeterlik algıları cinsiyete, kıdeme ve öğrenim düzeyine göre değişmekte midir?

2.İlkokul yöneticileri okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarını ne düzeyde yeterli görmektedirler?

3.İlkokul yöneticilerinin bilgi teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz-yeterlik algıları,

- a) İletişim teknolojileri,
- b) Bilgisayar donanımı,
- c) Bilgisayar yazılımı,
- d) Bilgisayar destekli yönetim alt boyutlarında hangi düzeydedir?

4.İlkokul yöneticilerinin bilgi teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz-yeterlik algıları hangi düzeydedir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Çağımızda yaşadığımız hızlı değişimler ile birlikte eğitim örgütleri olan okulların hedeflerini gerçekleştirirken var olan değişimlere ayak uydurma zorunluluğu kaçınılmazdır. Günümüzde gelişmiş ülkelerin bilgi toplumuna dönüştüğü görülmektedir. Bilginin hızla artış göstererek yayılması ve teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeleri takip edebilmesi açısından okulların bilgi teknolojilerini doğru şekilde kullanan bir yapıya ve yönetim anlayışına sahip olmasını gerekmektedir. Bu doğrultuda bilgi toplumunda okul yöneticilerinin geleneksel yönetim anlayışı değişerek, üretilen bilgiyi etkili, verimli bir şekilde kullanmaları ve kullanılabilmeleri okul yönetiminin temelini oluşturacaktır. Okulların yönetim ve yapılarında meydana gelen değişimler kuşkusuz okul yöneticilerine yeni roller üstlendirmiştir. Nitekim okul yöneticileri bilgi teknolojileri yeniliklerinin sağladığı imkânları okullarında kendileri kullanmakta öğrencilerin ve okul personelinin kullanımını sağlamaktadır.

Yapılan araştırma ile resmi ilkokullardaki okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri alanlarındaki yeterlilik düzeyleri ortaya konarak eksikliklerin giderilmesi açısından ilkokullarımızdaki yöneticilerimize önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca araştırmanın ilkokul yöneticilerinin bilgi teknolojileri konusundaki öz-yeterliliklerini belirlemeye yönelik olması elde edilecek sonuçların ülkemizin bilgi toplumu hedeflerini gerçekleştirmesine de katkı sağlaması bakımından önemlidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma Aydın Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ve Aydın ilinde yer alan tüm ilçelerde bulunan resmi ilkokullardan rastgele seçilen resmi ilkokullar ile sınırlıdır.

- Araştırma kapsamı Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı Aydın ilinde yer alan resmî ilkokullar ile sınırlıdır.
- Araştırma Aydın ilinde 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılında resmi ilkokullarda görev yapan ilkokul yöneticilerinin görüşleri ile sınırlıdır.

1.6. Araştırmanın Sayıtları

- Araştırmada veri toplama amacı ile Artul tarafından 2003 yılında hazırlanmış olan “İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Yeterlik Düzeyleri (İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği)” (Ek-1) adlı yüksek lisans tezinde yer alan ölçme aracı uygulanan ilkokul yöneticileri kendi öz-yeterlik algılarını objektif ve dürüst bir biçimde ortaya koyacaklardır.
- Araştırmada ölçme aracı uygulanan örneklem grubu evreni temsil etmektedir.

1.7.Tanımlar

Bilgi Teknolojileri: Bilginin toplanması, işlenmesi, saklanması ve gerektiğinde herhangi bir yere iletilmesi ya da herhangi bir yerden bu bilgiye erişilmesini elektronik, optik, bilgisayar yongası gibi tekniklerle kendiliğinden sağlayan, bilgisayar, genel ağ, cep telefonları, banka kartları, akıllı kartlar, telefonla sesli yanıt sistemleri, sayısal yayınlar gibi teknolojiler bütünü (TDK).

Bilgi toplumu, bilgi üretimi ve iletiminin yaygınlaştığı, bilginin temel sermaye, ana güç olduğu ve bilgi işi ile uğraşanların çoğunlukta olduğu, öğrenmenin hayatın bir parçası haline geldiği bir toplumsal yaşam biçimi olarak tanımlanabilir. Hızlı bilgi artışı, değişme ve gelişmenin yer aldığı bu toplumsal yaşam sürecinde ileri teknoloji ürünlerinin insan yaşamında yer alması söz konusudur (Fındıkçı, 1996).

İletişim Teknolojisi: Bilgiye erişebilmede ve bilginin ortaya konulmasında, telefon, faks, modem ve bilgisayar gibi uzaktan iletişim donanımlarını tanımlamada kullanılmaktadır (UNESCO, 2003). İnsanlar arasında iletişim ve haberleşmeyi sağlamaya yarayan telefon, televizyon, internet gibi araçlardır (Eyidoğan, 2009).

Bilgiye ulaşmada kullanılan teknolojiler aynı zamanda iletişim amaçlı da kullanılabilirliği için bilgi teknolojisi ve iletişim teknolojisi birlikte kullanılmaya başlanmış ve bilgi ve iletişim teknolojileri, kısaca BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) kavramı ortaya çıkmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri; bilgiyi iletmek, depolamak, yaratmak,

paylaşmak için kullanılan radyo, televizyon, video, DVD, telefon (sabit ve mobil), uydu sistemleri, bilgisayar ve ağ donanımı ve yazılımı, ayrıca, bu teknolojiler tarafından sağlanan video konferans ve e-posta gibi hizmetlerini kapsamaktadır (UNESCO, 2006).

Yönetici (İdareci):Yönetme gücünü elinde bulunduran kişi, yöneten kişi, idareci, menajer. Yöneticiler bir eğitim kurumu olan okulun uygun eğitim vermesi için yönetim iş ve işlemlerinin tüm birimlerinden sorumlu kişi ya da kişilerdir (Müdür ve müdür yardımcısı)(TDK).

Öz-Yeterlik: Belirli bir performansı meydana getirmek isteyen bireyin gerekli etkinlikleri organize edip başarılı bir şekilde yapma kapasitesine yönelik algısıdır (Bandura, 1989).

Milli Eğitim Bakanlığı (M.E.B.): Türkiye’de eğitim ve öğretim kurumlarının denetlenmesi ve takibinden sorumlu bakanlıktır. 23 Nisan 1920’de Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin açılmasının ardından 2 Mayıs 1920 ve 3 sayılı Kanun ile kurulan ve on bir vekâletten (bakanlıktan) oluşan İcra Vekilleri Heyeti’nde (Bakanlar Kurulu) bulunan ve 1989 yılından günümüze “Milli Eğitim Bakanlığı” adı ile görev yapmakta olan bakanlıktır(<http://www.meb.gov.tr>). Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan bugüne kadar aşağıda belirtilen isimler altında çalışmalarını sürdürmüştür.

- 1923-1935 yılları arasında “Maarif Vekâleti”
- 1935-1941 yılları arasında “Kültür Bakanlığı”
- 1941-1946 yılları arasında “Maarif Vekilliği”
- 1946-1950 yılları arasında “Millî Eğitim Bakanlığı”
- 1950-1960 yılları arasında “Maarif Vekâleti”
- 1960-1983 yılları arasında “Millî Eğitim Bakanlığı”
- 1983-1989 yılları arasında “Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı”
- 1989 yılından günümüze kadar da “Millî Eğitim Bakanlığı” adıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırma ile ilgili olarak kuramsal çerçeveye yer verilmiş ve araştırmalara değinilmiştir.

2.1. Bilgi Teknolojileri

Bilgi teknolojisi kavram olarak verilerin kayıt edilmesi, saklanması, belirli bir işlem sürecinden geçirmek suretiyle bilgiler üretilmesi, üretilen bu bilgilere erişilmesi, saklanması ve nakledilmesi gibi işlemlerin etkili ve verimli yapılmasına olanak tanıyan teknolojileri tanımlamada kullanılan bir terimdir. Bilgi teknolojileri; sesli, resimli, metinli ve sayısal verilerin elde edilmesi, işlenmesi, saklanması ve dağıtımını yürüten mikro-elektronığe dayalı hesaplama ve iletişim teknolojilerini içerir (Kaya-Bensghir, 1995).

Çağımızda bilgi teknolojileri yaygın olarak birçok alanda yapılan ve yapılacak işleri gerçekleştirmek adına kullanılmaktadır. Bilgi teknolojileri ile ilgili olarak insanlığa sunduğu yararlar bakımından insanların yaşamını kolaylaştırdığı belirtilebilir.

Gümüştakin (1998) bilgi teknolojisi ile ilgili olarak çeşitli alt teknolojileri içine alan, asıl halkaları bilgisayar teknolojisi ve mikroelektronikten oluşan bir zincire benzetmekte birbiri ile etkileşen zincirin öteki öğeleri, kişisel bilgisayarlar, yeni iletişim hizmetleri, ofis otomasyonu, üretim otomasyonu vb. olduğunu, bu zincirlerin, bilgi teknolojisi gelişiminin önemli, ancak olağan bir uzantısı olduğundan ve zinciri oluşturan bu halkaların, hem birbirinden bağımsız, hem de birbirleriyle bağımlı çalışabildiğinden bahsetmiştir.

William Mc Keefery bir teknolojinin etkisinin söz konusu teknolojinin belirli bir işi yapmak için gereken insan yeteneklerini kaç kat artırdığıyla ölçülebileceğini öne sürmektedir. Örneğin, otomobil insanın bir yerden bir yere ulaşma hızını yaklaşık 15–20 kat artırmıştır. Pulluk ise tarımda o zamana dek bilinen tekniklerin on katı kadar bir ilerleme sağlamıştır. Aynı şekilde kimyasal gübre de üretimde on kat bir artış sağlamıştır. Pulluk ile gübrenin birlikte kullanılması tarım devrimine yol açmıştır. Buharlı makinenin bulunuşu ise insan yeteneklerini bin kat artırmış ve sanayi devrimini getirmiştir. İnsanlık tarihinde çok az sayıda teknolojik buluş insan yeteneklerini milyon kat artırmıştır. Bunlardan birisi de bilgi teknolojisidir. Bilginin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında, ağlar aracılığıyla bir yerden bir yere iletilmesinde ve kullanıcıların

hizmetine sunulmasında yararlanan ve iletişim ve bilgisayar teknolojilerini de kapsayan bütün teknolojiler "bilgi teknolojisi" olarak adlandırılmaktadır (Tonta, 1999).

Bilgi teknolojilerinin gelişimi günümüz insan profilini değiştirdiği gibi, organizasyon ve kurumların eski politika ve stratejik düşünce modellerinde de değişiklik yapmasını zorunlu kılmıştır. Teknolojik gelişmenin temelini oluşturan bilgiyi üretebilen, bilgiye erişebilen ve bilgiyi kullanabilen kurumlar hızla gelişmekte ve izlenemez boyutta teknolojik değişimler yaşamaktadır (Dura ve Atik, 2002).

Günümüzde çeşitli alanlarda kullanılmakta olan bilgisayarlar, tabletler, cep telefonları, televizyonlar, internet, hafıza bellekleri, veri tabanı programları, kameralar, bilgi teknolojileri araçlarına örnek olarak verilebilir. Bu araçlar günlük yaşamda insanlara sağladıkları yararlar ve kazandırdıkları zaman bakımından vazgeçilemez hale gelmiştir.

Bilgi teknolojileri eğitimde "öğretim teknolojisi" olarak adlandırılıp kullanılmaktadır. Bu teknolojiler bilinçli kullanılması durumunda eğitimin etkililiğini artırmaktadır. Bu nedenle, öğretme-öğrenme sürecinde kullanmak amacıyla bu teknolojileri seçerken özenli olmalıyız (Tandoğan ve Akkoyunlu,1998).

Eğitimde kullanılan bilgi teknolojilerine örnek vermek gerekirse de bilgisayarlar, etkileşimli tahtalar, tabletler, telefonlar, yazıcılar, projeksiyonlar aklımıza ilk sıralarda gelmekte olan araçlardır. Bu bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlar okullarda eğitim ve öğretim faaliyetlerini kolaylaştırmaktadır.

2.2. İletişim Teknolojileri

Teknoloji ve iletişim kavramlarının bir araya gelmesiyle anlam kazanan iletişim teknolojileri; telekomünikasyon, iletişim, basım, yayın, yayım, iletme ve enformasyon kavramlarından oluşmaktadır. Bu bakımdan iletişim teknolojileri yaşamımızda kullandığımız teleks, telefon, interaktif ve kablo televizyon, modem, video, video kamera, projeksiyon cihazı, cep telefonu, yazıcı, fotokopi gibi bir çok cihazı içermektedir (Mısırlı, 2003).

İletişim dünyasının tarihine bakıldığında, üç temel devrim göze çarpar; matbaanın bulunması, elektrik ve elektronik devrimi ve radyo televizyonun bulunmasıdır. Bu devrimlerin ortak özelliği bilginin hızlı ve ucuz bir şekilde dağıtılarak paylaşılmasıdır (Baldini, 2000).

İletişim teknolojileri her alanda olduğu gibi eğitim alanında da yoğun bir biçimde kullanılmaktadır. İletişim teknolojileri eğitimi etkili, nitelikli hale getirmektedir. İletişim teknolojileri araçlarının eğitim alanında kullanılması çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilir. Bunlar eğitim teknolojisi, bilgisayar yönetimli öğretim, bilgisayar destekli eğitim, uzaktan eğitim, web tabanlı eğitim, e-öğrenme şeklindedir. Tüm bu alanlar eğitimi okul ile sınırlı olmaktan çıkarmıştır. Artık okul bittiğinde eğitim bitmemekte, her yaştan her meslekten, eğitim düzeyi yüksek düzeyde olan kişiler dahi eğitime geri dönmektedirler (Arat, 2011).

Eğitimde gerçekleşmesi istenilen hedeflerin yerine getirilmesi amacıyla iletişim teknolojileri araç olarak kullanılmaktadır. İletişim teknolojilerinin okullarda kullanılanları içinde yaşadığımız dünyamızda gelişmeleri takip etmemizi ve çağın yeniliklerine ayak uydurmamızı kolaylaştırmaktadır.

2.3. Eğitimde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı

Eğitimdeki gelişmeler her geçen gün artarak devam etmektedir. Bunun yanında eğitim ile teknolojinin iç içe olduğu günümüzde eğitimde bilgi teknolojilerinin kullanımı da her geçen gün yaygınlaşmaktadır.

Eğitim ve teknoloji insan yaşamını iyileştiren önemli unsurlardır. Bu unsurlar insanın doğal ve sosyal çevresine egemen olma çabasında kullandığı araçlar olmuşlardır. Eğitim, insanoğlunun doğuştan var olan güçlerini ve yeteneklerini açığa çıkarmaya, daha güçlü, olgun, yaratıcı bir varlık olarak gelişmesine yardımcı olurken, teknoloji de insanoğlunun eğitim yoluyla edindiği bilgi ve becerilerini daha etkili ve sistemli kullanabilmesine yardımcı olmaktadır. Eğitim ve teknolojinin birlikteliğiyle insanoğlu daha güçlü bir yapıya sahip olmaktadır (Alkan,1994).

Hemen her alanda kullanılan bilgisayar teknolojisi günümüzde eğitim-öğretme sürecinde de yoğun biçimde kullanılmaktadır. Eğitimin amaçlarından biri, bireyleri toplumun gereksinimleri doğrultusunda yetiştirmektir. Bu nedenle, eğitim sistemleri günümüzde bilgi çağına uygun, bilgi toplumu üyesinin özelliklerini taşıyan bireyler yetiştirmekle yükümlüdür. Bu da eğitim kurumlarının hem bireyleri yeni teknolojilerden haberdar kılmalarını ve onları nasıl kullanacaklarını öğretmelerini hem de kendilerinin yeni teknolojileri kullanmalarını gerektirir. Bunların başında, okullarda bilgisayarın etkili biçimde kullanılabilmesi için öğretmenlerin eğitimden geçirilmesi zorunluluğu gelmektedir. Ayrıca, fiziksel ortamların yeniden düzenlenmesi, program içerikleri ile öğretim yöntemlerinin değiştirilmesi gerekmektedir. Öte yandan, yapılan araştırmalar, bilgisayarın temel becerilerin öğretilip pekiştirilmesi ve kalıcılığının sağlanmasında; sorun

çözme, model geliştirme, eleştirici düşünme, deney kurma, karar verme gibi üst düzey zihinsel becerilerin kazandırılmasında önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir. Bunların ötesinde, bilgisayarın okullarda yönetim işlerinde kullanılması okulun günlük işlerini azaltmıştır (Akkoyunlu,1998).

Yaşar (1998)'a göre eğitimde bilgi teknolojilerinden çeşitli biçimlerde yararlanılmaktadır. Bunlar;

1. Öğretim aracı olarak yararlanma,
2. Rapor hazırlama aracı olarak yararlanma,
3. Yazılım geliştirmede yararlanma,
4. Yönetim hizmetlerinde yararlanma olmak üzere dört grupta toplanabilir.

Eğitim teknolojisi temel ilkeleri, öğretim kademeleri, program geliştirme süreçleri, öğretim disiplinleri ve öğretim alanlarını içermektedir. Eğitim teknolojisi alanında öğretim disiplinlerinin incelenmesi öğretim teknolojisinin oluşturulmasını gerektirir.

Öğretim teknolojisi öğretim alanının kendine özgü yönlerini dikkate alarak düzenlenmiş bir teknolojidir. Bu teknolojiyi öğretim disiplinlerini bilim ve eğitim teknolojisi doğrultusunda geliştirmektedir. Öğrenmeyi geliştirmekte ve çevresel olanakları kapsamaktadır. Öğretim teknolojisi sistemi içinde yer alan öğrenme-öğretme süreçleri boyunca çeşitli değerlendirme işlemlerine gerek vardır. Bu nedenle öğretim teknolojisi öğretim disiplinleri için düzenlenmiş bir teknolojisidir. İlgili disiplin alanlarına özgü öğrenme-öğretme süreçlerini tasarılama, işe koşma, değerlendirme ve geliştirme eylemlerini içermektedir. Çünkü eğitimde öğretimin bilimsel ve teknolojik yönden başarılı yapılandırılması esas alınmaktadır. Bu nedenle teknolojiyi geliştirilirken sistem öğelerinin disiplinin karakterine ve program içindeki işlevine uygun olarak incelenmesi ve yapılandırılması gerekir. Eğitimin uygulama boyutuna da gerekli önem verilmeli ve geliştirilmesi esas alınmalıdır. Çünkü günümüzde gelişen bilim ve teknoloji alanında eğitimdeki gelişim uygulama boyutunda gelişimi ve bütünlüğü oldukça önemlidir. Bu boyut öğrenciyi yetiştirmede temel boyutu oluşturmaktadır ve öğrencilerin yeteneklerinin gelişimini sağlamaktadır. Çünkü eğitimde öğrenci öğretimle gerekli bilgileri öğrenmekte ve öğrendiği bilgilerle ilgili alanlarda uygulamayı ve gelişimini sağlamak durumundadır. Bu nedenle eğitim uygulamaları ile bilimsel boyutların artırılması ve öğrencilerin bu sürece katılmaları esas alınmalıdır. Çünkü eğitimin uygulama boyutu bilim ve işlevsel olarak yapılandırılan teknolojinin hayata geçirilmesi anlamıyla üretim, ekonomik yapılanma, iş hayatı ve meslek boyutunu içermektedir (Alkan, 2002).

Eğitim alan gençlerin bilgi toplumunun ihtiyaç duyduğu nitelikleri kazanmaları ve bilişim teknolojileri okur-yazarı olabilmeleri için okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim programlarında "Bilgisayar", "Bilişim Teknolojileri", "Bilgi ve İletişim Teknolojileri" dersleri zorunlu ya da seçmeli olarak verilmektedir (Keser, 2011).

Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Programı'na bilişim teknolojilerinin entegre edilmesi amacını taşıyan bilgi teknolojisi sınıfları uygulamasına ilişkin hedeflerini aşağıdaki gibi açıklamaktadır:

1. Bilgi Teknolojileri araçlarını kullanarak toplum, okul, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki işbirliğini geliştirmek,
2. Öğrenme ortamlarını eğitsel yazılımlar, elektronik referanslar, uygulama yazılımları ve eğitsel oyunlarla desteklemek; böylece eğitimin niteliğini arttırmak,
3. Bilgi Teknolojisi araçlarını temel eğitimin 1. sınıfından başlayarak 8. sınıfına kadar öğrenme ortamlarına entegre etmek,
4. Her öğrenciye eğitim hayatı boyunca her türlü gelişmiş bilgi teknolojisi araçlarına ulaşma olanağı sağlamak,
5. Bütün öğrencilere doğru zamanda ve yerde, doğru bilgi teknolojisi aracını kullanma yeteneğini kazandırmak,
6. Bilgi Teknolojisi araçları ile bilgiye ulaşma, problem çözme, bilginin işlenmesi ve sunulması becerilerini bütün öğrencilere kazandırmak ve 9 bilgi teknolojisi araçlarını günlük hayatta nasıl kullanabileceklerini öğretmek,
7. Öğrencileri pasif öğrenme ortamlarından kurtararak, kendi kendilerine öğrenme yeteneği kazanmalarını sağlamak,
8. Öğrencilerin interneti, çizim programlarını, kelime işlemcileri, elektronik tablo ve sunum yazılımları gibi araçları öğrenme süreçlerinde yardımcı araçlar olarak kullanmalarını sağlamak,
9. Öğretmenlerin ders plânlarını hazırlama, derslerini uygulama, ölçme-değerlendirme araçlarını geliştirme, not verme, eğitsel materyallerini hazırlama ve kendilerini geliştirme çalışmalarında bilgisayarları kullanmalarını sağlamak,
10. Bilgi teknolojileri araçlarının okul yönetimlerinde kullanılmasını gerçekleştirerek; veri tabanları, kelime işlemci, sunum yazılımları vb. yoluyla idarî işlerin kolaylaştırılmasını ve daha etkin hale getirilmesini sağlamak,
11. İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri'nin işlevlerinin, bilgi teknolojileri araçları desteğiyle yürütülmesi için bir "Yönetim Bilgi Sistemi kurmak" tır (MEB Raporu, 2004).

Yine MEB 2004 Raporunda, 81 ilde 2802 okulda kurulmuş olan bilgi teknolojisi sınıflarının tüm donanımı MEB tarafından sağlanmıştır. MEB bilgi teknolojisi sınıfları için seçilen ilköğretim okullarına; Bilgisayarlar, Yazıcılar, Eğitim yazılımları, Eğitsel içerikli oyunlar, Elektronik referanslar, Video, Tepegöz, Televizyon, Yansıtma perdesi, Beyaz tahta, Eğitsel içerikli videokaset ve saydamlar 10 Ofis yazılımları Bilgisayar okuryazarlığı için ofis yazılımları Bilgisayar masası, sandalye, dolap vb. donanımlar göndermiştir. Bilgi teknolojisi sınıfı olarak kullanılacak dersliklerin belirli standartlara göre düzenlenmiş haliyle okula teslimini sağlamıştır. Ayrıca, öğretmenler odasında kullanılmak üzere öğretmen bilgisayarı ve idarede kullanılmak üzere bilgisayar ve yazıcı gönderilmiştir. Kurulan ekipmanlar için donanım firmalarından üç yıllık garanti ve 1 yıl ücretsiz İnternet bağlantısı da sağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı 2005 yılında da “Bilgi teknolojilerini neden eğitimde kullanıyoruz?” sorusunun yanıtını aşağıda yer alan maddeler ile açıklamıştır:

- Veli, eğitim kurumu, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki paylaşımı bilgi teknolojileri araçlarında etkin yararlanarak geliştirmek,
- Eğitim kurumundaki sınıflarda, eğitimsel yazılımlar ve eğitsel oyunlarla desteklemek; bu sayede eğitimin kalitesini yükseltmek,
- Bilgi teknolojisi araçlarını sınıflara dahil etmek,
- Bütün öğrencilere hayat boyu aldıkları eğitimlerde farklı bilgi teknolojisi araçlarına kolayca erişebilme imkânı sağlamak,
- Hangi bilgi teknolojisi aracını, nerede ne ve zaman kullanabileceğini her öğrenciye kazandırmak,
- Her öğrenciye bilgiye ulaşabilme, problem çözebilme, bilginin işlenmesi ve sunabilmesini ve günlük hayatta da bilişim teknolojileri kullanabilmesini sağlamak,
- Öğrenciye bilgi teknolojisi araçlarını kullanarak pasif öğrenme ortamından aktif öğrenme düzeyine geçmesini sağlamak,
- Öğrencilerin, interneti, grafik programları, metin işleme, elektronik tablo ve hesap, sunu programları gibi işlevsel programları kullanmalarını sağlamak,
- Öğretmenler bilgisayarları, zümre ve ders planlarını hazırlama, derse uygun dijital içerik bulma, not işlemleri, ölçme-değerlendirme araçları ve kendilerini sürekli yenileyerek bilgilerini taze tutmak amacı ile kullanmalarını sağlamak,

- Eğitim Kurumlarının yönetim alanında metin işleme, hesap işleri, veri tabanı ile bilgi depolama ve okul tanıtımında sunu programları kullanarak idari işleri yaparken zamandan da tasarruf sağlayarak kolaylaşmasını sağlamak,
- Okul, ilçe milli eğitim ve il milli eğitim müdürlükleri arasındaki iletişimi bilgi teknolojilerini kullanarak daha hızlı ve kolay bir şekilde yürütülmesi sağlamak (MEB 2005).

MEB'in 2023 Vizyonu kapsamında; teknoloji tabanlı eğitime yönelik hedefleri ve stratejileri şunlardır:

1. Sanal ortamda öğrenme için gerekli teknolojik alt yapının ülke geneline yayılması tamamlanmış olmalıdır.
2. Gelişmiş teknolojik altyapı ortamlarında ülkeye özgü eğitim modellerinin sisteme eklenmesi sağlanmalıdır.
3. Yazılım teknolojileri alanında belli ürünler bazında küresel ölçekte lider ülke konumuna gelinmesi hedeflenmelidir.
4. Sanal ortamda öğrenme modellerinin gerektirdiği içerikleri hazırlayacak beyin gücü yetiştirilmesi güçlendirilmelidir.
5. Bilgi ekonomisi becerilerini, ekonomik katma değer yaratma yönünde kullanmayı tüm eğitim kademelerini kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
6. Tüm eğitim kurumlarının ağ sistemine bağlanması ve eğitim kurumlarının ulusal uydu sistemleri de dâhil olmak üzere tüm teknolojik alt yapıdan azami derecede yararlanması sağlanmalıdır.
7. Sayısal uçurumun kapatılması sağlanmalıdır; eğitim ve öğretim kurumlarındaki donanım farkına önem verilmelidir. Avrupa Birliği standartlarının altında kalan alanlara öncelik tanınmalıdır.
8. Tüm öğretmen ve eğitimcilerin kendi ihtiyacı olan materyalleri geliştirebilecek bilgi, beceri ve donanıma sahip hale getirilmesi tamamlanmalıdır. İnternet 3 üzerinden paylaşılabilen eğitim nesnelerinin öğretmenlerce geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve uygulanması sağlanmalıdır (TÜBİTAK Vizyon 2023, 2005).

İncelenen sayısal veriler ile birlikte MEB'in her kademesinde eğitim ile ilgili olarak bilgi teknolojileri kullanımının hızla yaygınlaştığı görülmektedir.

Okullar, bilgisayar teknolojilerinin yararının farkına varmıştır. Teknolojik gelişmeler eğitim alanına yenilik getirmiştir. Başta özel okullar ve üniversiteler olmak üzere tüm eğitim sektöründe değişik uygulamalar yürütülmektedir. Eğitimciler ve araştırmacılar

doğru ve etkili teknoloji kullanımının nasıl olabileceğini çözmeye çalışmaktadırlar. Bütün bu çalışmalarda bilgisayar kullanım becerilerini kazandırmanın yeri kaçınılmazdır. Öğrencilerin ve öğretmen adaylarının bilişim teknolojilerini kullanım düzeyi, bilişim teknolojilerinin kullanımı konusundaki görüşleri ve bilgisayar teknolojilerine karşı öz – yeterlik algıları önem taşımaktadır. Özellikle bilişim teknolojilerine karşı görüşleri ve bilgisayar öz-yeterlik algıları araştırılmalıdır. Çünkü öğrenciler de öğretmen adayları da bilişim teknolojileri kullanımı konusunda kendilerine güvenirlerse ve olumlu görüşlere sahipse, eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımı daha etkili ve kolay olur. Yapılan araştırmalar lise, üniversite öğrenimleri sırasında bilgisayar dersi alan öğrencilerin, bilgisayar öz-yeterlik algılarının olumlu yönde geliştiğini ortaya koymaktadır. Yapılan araştırmalarda, bilgisayar öz -yeterlik algısının yaşantılardan, çevredeki modellerden etkilendiği, bunun da bilgisayar kullanımının niteliğini ve sürekliliğini etkilediği ortaya çıkmaktadır (Aşkar ve Umay, 2001).

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde 2011 yılında Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü kurularak eğitim ve öğretimin teknoloji ile desteklenmesine yönelik işler yürütölmektedir. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün yürütmekte olduğu projeler (<https://yegitek.meb.gov.tr/>):

- **FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi** ile birlikte okullarda 432.288 adet etkileşimli tahtanın kurulumu yapılmış, 1.437.800 adet tablet bilgisayar setinin dağıtımı sağlanmış, 13.006 okulun geniş bant yüksek hızlı internet bağlantısının yapılması sağlanmış, 1.014.939 internet bağlantı ucu kurulumu yapılmış, 382.494 öğretmenin hizmet içi eğitimi gerçekleştirilmiş ve 150.000'den fazla eğitim içeriğinin yer aldığı *EBA (Eğitim Bilişim Ağı)* portalı eğitime kazandırılmıştır.
- **“eTwinning Projesi”**, iletişim kurmak, işbirliği yapmak, projeler geliştirmek, paylaşmak; kısacası Avrupa'daki en heyecan verici öğrenme topluluğunu hissetmek ve bu topluluğun bir parçası olmak için, Avrupa ölkelerindeki katılımcı okullardan birinde çalışan personele (öğretmenler, müdürler, kütüphaneciler v.b.) yönelik bir platform sunmaktadır.
- **“Scientix Projesi”**, Avrupa'da Fen ve Matematik öğretiminde sorgulama temelli eğitimi Scientix Portalı aracılığıyla yaygınlaştırmayı amaçlayan, öğretmenlere, akademisyenlere, yöneticilere, ailelere ve Fen-Matematik eğitimi ile ilgilenen tüm kişilere açık bir projedir. Scientix Portalı, 2010 yılı Mayıs ayında kullanıma açılmış olup portala <http://scientix.eu> adresinden

ulaşılabilir. Portalda, Fen ve Matematik öğretmenlerinin derslerinde kullanabilecekleri, öğrencilerin bilimsel düşünme ve araştırma yapma becerilerini geliştirmeye yönelik sorgulama temelli Fen ve Matematik eğitimi projeleri ve materyalleri paylaşılmaktadır. Scientix projesi 2013 yılından itibaren Scientix2 adıyla devam etmektedir (<https://yegitek.meb.gov.tr/>).

2.4. Yönetici Yeterlilikleri

Bilgi toplumunun getirdiği en büyük özellik, kuşkusuz toplumdaki gelişmeler ve değişimlerdir. Toplumdaki sosyal, politik ve ekonomik gelişim ve değişimlerden etkilenen eğitim kurumlarının da, bu değişimlere aynı hızla uyum göstermesi gerekmektedir. Bu hız, okul yöneticisinin beceri ve yeterlikleriyle paralel olarak ilerlemektedir. Yönetimin sadece geçmişe ve deneyim sonuçlarına dayandığı devrin çok gerilerde kaldığı kabul edilmelidir. Bir okul yöneticisinin en belirgin ve önemli rolü, bu değişim ve gelişmelere göre gerekli eğitimi sağlamak ve ideal örgüt yapısını oluşturmaktır (Çelikten, 2002).

Turan (2002)'a göre okul yöneticilerinin okulda teknoloji kullanımı konusunda liderlik yapabilmeleri için öncelikle teknoloji kullanımına ve teknolojik araçlara karşı olumlu bir tutuma sahip olmaları gerekmektedir. Ayrıca okulda teknolojinin etkin kullanımı konusunda yöneticilerin bazı yeterliklere sahip olması gerekir. 52 Etkili bir okul liderinin en önemli görevlerinden birisi, okulun vizyonunu, misyonunu ve amaçlarını belirlemeye rehberlik etmek, bunları gerçekleştirmek için bütün okul çalışanlarını ve diğer kaynakları bu doğrultuda yönlendirmektir.

Bilgi teknolojilerinin okulda ve bu bağlamda öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımında rol oynayan en önemli öğelerin başında okul yöneticisi gelmektedir. Teknolojinin okulda etkin kullanılması açısından öğretim-öğrenme süreci, yönetim ve destek sistemleri, değerlendirme sistemi, sosyal ve ahlaki yönlerden birçok konuda yeni bir bakış açısına sahip olmayı zorunlu kılmaktadır (Şeyhoğlu, 2005).

Teknolojik yeterliğe sahip bir okul yöneticisi, uygun teknolojinin seçimi ve okulda verimli bir biçimde kullanımı konusunda daha başarılı olmakta ve bunun sonuçları okulun etkililiğine yansımaktadır. Turan (2002) okulda teknolojinin etkin kullanımının göstergelerini şöyle özetlemiştir:

- Öğrencilerin akademik başarılarındaki artış,
- Öğrenci devamsızlıklarında azalma,
- Meslekî yönden iyi yetişmiş öğrenciler,

- Yönetim süreçlerinin iyileştirilmesi,
- Öğretmen ve diğer çalışanlarda tükenmişlik, bıkkınlık duygusunda azalma.

Buna karşın teknolojik yeterliği olmayan okul yöneticilerinin bulunduğu, uygun olmayan teknolojilerin seçildiği ve kullanıldığı okullarda şu sonuçlar doğabilir (Turan, 2002):

- Teknolojinin atıl kalması,
- Zaman yetersizliği ve kaynak israfı,
- Teknolojinin amaç dışında kullanımı,
- Mekândan kaynaklanan sınırlı kullanım,
- Teknolojiye karşı olumsuz tutum,
- Potansiyel kullanıcılara karşı olumsuz tavır.

Yapılan araştırmalar, bir örgütün verimliliği ile örgütü idare eden yöneticilerin yeterlikleri arasında doğrudan bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur. Okulun etkililiği ile de okul yöneticilerinin yeterlikleri, problem çözme yetenekleri, yenilikleri takip edebilme alışkanlıkları arasında doğrudan bir ilişki vardır. Okullar yeniliklerin en erken uygulamaya konulduğu kurumlardır. Bu sebeple, eğitim kurumlarında genelde eğitim teknolojileri özelde de bilgisayar kullanımı konusunda okul yöneticilerinin bilgi sahibi olmaları gerekmektedir (Çelikten, 2002).

Günümüzde okullardaki yöneticilerin, teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmaları ve bu teknolojinin etkin bir şekilde kullanımına liderlik etme zorunluluğu bulunmaktadır. Bununla birlikte okul yöneticilerinin bu yönetsel becerilerini etkin bir biçimde gerçekleştirebilmeleri için bilgi teknolojileri becerilerine sahip olmaları gerekmektedir.

Turan (2002) eğitim yönetimi sürecinde yöneticilerin ihtiyaç duyacakları bilgisayar ve internet hizmetlerine ilişkin kullanım alanlarını öğrenci işleri, personel işleri, mali işler, bina ve araç hizmetleri, araştırma ve planlama, büro ve kütüphane hizmetleri olarak yedi kategoriye ayırmaktadır. Bunun yanı sıra Artun (2000) da okul yöneticilerinin yönetsel işlevlerini kolayca yapabilmeleri ve bilgisayarların eğitime entegre edilmesi sürecinde özellikle bilgi ve tutumları ile öğretmenlere rehberlik etme görevlerini gerçekleştirebilmeleri gerektiğini belirtmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin 2001 yılında 53 sayılı genelgeyi göndererek okul müdürlerinin bu konudaki görevlerini şöyle açıklamıştır (Turan, 2002):

- Būnyesinde bilgi teknolojisi sınıfı bulunan okul mūdūrleri, bu sınıflar ile eğitim teknolojisi araçlarının amacına uygun, etkin, verimli, yaygın ve yoğun bir şekilde kullanılabilmesini; bilgi teknolojisi araçlarının sürekli işletimde kalmasını ve konuyla ilgili öğretmen eğitimlerinin okul bazında planlanmasını sağlamak üzere gerekli tedbiri alacaklardır,
- Bilgisayarlardan amaç dışı yararlanılması önlenecektir,
- Arıza durumunda garanti antlaşması yapılan firma aranacak ve yetkili kişiler dışında kimse müdahale etmeyecektir,
- Okullarında bulunan materyallerden çevre okulların da yararlanmaları sağlanacaktır, Okullarında bulunan yazılımların, CD'lerini ve kitapların orijinal olmasını kontrol ederek telif hakkına riayet edilecektir,
- Okullarını internete bağlayarak çevrenin imkânlarını kullanarak internete bağlı olma durumlarını sürdürecektir,
- Okulu çevrenin kültürü ve öğretim merkezi hâline getireceklerdir.

Okullardaki yöneticilerin bilgi teknolojilerine ilişkin yukarıda bahsedilen görev ve sorumlulukları yerine getirebilmeleri için bazı yeterliliklere sahip olmaları gerekmektedir. Bunlar da bilgisayar ve teknoloji ile ilgili temel kavramları bilme, belli başlı yazılımları ve donanımları tanıyabilme, kelime işlemciyi kullanabilme, hesaplama tablosunu bilme, sunu programını kullanabilme, internetin güvenli kullanımı gibi birtakım temel bilgi teknolojileri becerilerine sahip olma, bu yeterliliklere örnek olarak verilebilir. Nitekim bilgi teknolojileri becerilerine sahip olma, okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri yeterlilik düzeylerini de olumlu yönde etkileyecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma yöntemi ile ilgili olarak araştırmanın modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, araştırma ile ilgili olarak verilerin toplanması ve çözümlenmesi, istatistiksel analizler üzerinde durulmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Resmi ilkokul yöneticilerinin bilgi teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algılarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden olan tarama türündendir. Araştırma konusu deneklerin kendi görüşlerine göre ilkokul yöneticilerinin bilgi teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz-yeterlik algılarına ne derece sahip oldukları betimlenmek istenmektedir. Bu durumu ile de araştırma durum saptayıcı, var olan durumu ortaya koyucu bir çalışmadır.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Bu araştırmanın evrenini 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılında Aydın Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilkokullarda görev yapan ilkokul yöneticileri (Müdür ve Müdür Yardımcıları) oluşturmaktadır. Bu evrende yer alan ilkokul yöneticileri sayılarının ilçelere göre dağılımları "Tablo 3.1." de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. *Aydın İlinde Görev Yapan İlkokul Yönetici Sayılarının İlçelere Göre Dağılımı*

Sıra No	İlçe Adı	Okul Müdürü Sayısı	Müdür Yardımcısı Sayısı	Toplam Yönetici Sayısı
1	Bozdoğan	25	6	31
2	Buharkent	5	9	14
3	Çine	25	7	32
4	Didim	13	14	27
5	Efeler	51	34	85
6	Germencik	19	7	26
7	İncirliova	18	12	30
8	Karacasu	10	4	14
9	Karpuzlu	4	3	7
10	Koçarlı	12	6	18
11	Köşk	19	8	27
12	Kuşadası	16	15	31
13	Kuyucak	15	7	22
14	Nazilli	36	29	65
15	Söke	33	26	59
16	Sultanhisar	12	7	19
17	Yenipazar	7	4	11
Toplam	17	320	198	518

Aydın ilinde görev yapan ilkokul yöneticilerinin hangi okullarda görev yaptığı ile ilgili bilgiler “Ek 2: Aydın İlinde Bulunan İlkokullara İlişkin Yönetici Bilgileri Tablosu”nda yer almaktadır (<http://www.meb.gov.tr/baglantilar/okullar>).

3.3. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Verilerin toplanması sırasında alan yazını taraması yapılmıştır. Alan yazını taramasına göre daha önceden konu üzerinde yapılan çalışmalarda kullanılan ölçme araçları dikkate alınmış yeni bir ölçme aracı hazırlanmıştır. Ölçme aracı hazırlanırken Prof. Dr. Hasan Basri GÜNDÜZ ve Osman ARTUL tarafından 2003 yılında hazırlanan “İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Yeterlik Düzeyleri (İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği)” adlı yüksek lisans tezi için geliştirilen ölçme aracı temel alınmıştır. Ölçme aracının kullanımı konusunda gerekli olan izinleri alınmıştır. Ölçme aracı formu yöneticiler ile yüz yüze görüşülerek araştırmacı tarafından elden toplanmıştır. Ölçme aracı toplam 45 soruyu içeren iki bölümden oluşmaktadır (Ek-1). İlk bölüm, yöneticilere ait demografik soruları içeren 5 maddeden; ikinci bölüm ise bilgi teknolojilerine ilişkin yöneticilerin öz-yeterlik algılarını almaya yönelik olarak hazırlanan 40 maddeden oluşmaktadır. İkinci bölümde bulunan maddeler dört alt bölüme ayrılmıştır. Bunlar:

- İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlikler (1.’den 12. soruya kadar),
- Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlikler (13.’den 19. soruya kadar),
- Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlikler (20.’den 28. soruya kadar),
- Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlikler (29.’dan 40. soruya kadar)dir.

Ölçme aracının geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapıldıktan sonra 5 bağımsız değişken ve 40 bağımlı değişken olmak üzere ölçme aracı formu son şeklini almıştır. Ölçme aracı formu bağımlı değişken soruları için “Hiç (1)”, “Az (2)”, “Kısmen (3)”, “Oldukça (4)”, ve “Tamamen (5)” derecelerle derecelendirilmiş ve puanlanmıştır. Ölçme aracına son şekli verilerek örneklem grubuna uygulanmıştır.

Araştırmacı ölçme aracını Aydın ilindeki resmi ilkokullarda uygulayabilmek için Aydın Valiliği ve Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden gerekli izin onaylarını almıştır. Alınan izinler ile ilgili olan formlar Ek-3’te yer almaktadır.

3.4. İstatistiksel Analizler

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 21.0 kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmaya gönüllü olan 239 bireyden veri toplanmıştır. Verilerin SPSS Programına yüklenmesinden sonra 18 tane örneklemin uç değer olduğu tespit edilerek çalışmadan bu veriler çıkarılmıştır. Araştırmanın örneklemini gönüllü olan 221 birey oluşturmuştur. Araştırmadaki veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları kullanılmıştır.

Sürekli bir değişkenden elde edilen puanların normal dağılım özelliğinde kullanılan çarpıklık katsayısının (Skewness) -1.5 ± 1.5 sınırları içinde kalması puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği şeklinde yorumlanabilir (Büyüköztürk, 2011). İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlikler, bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlikler, bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlikler, bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlikler ve bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlikler (toplam skor) ölçeklerinin puanlarının normal dağılım gösterdiği tespit edildiğinden (Tablo 3.2.). Demografik değişkenlere göre karşılaştırmalarında Bağımsız Örneklem T Testi ve Anova Testi kullanılmıştır. Anova Testinde gruplar arasında anlamlı farklılık görüldüğünde farkın hangi iki grup arasında olduğunu belirlemek amacıyla Post Hoc Tukey testinden yararlanılmıştır.

Tablo 3.2. *Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Ölçeği ve Alt Ölçeklerindeki Çarpıklık (Skewness) Katsayıları*

Ölçek ve Alt Ölçekler (Skewness)	Çarpıklık
İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	-0.650
Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	-0.364
Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	-0.415
Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	-0.815
Bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik algıları ölçeği (toplam skor)	-0.451

Tablo 3.3. *Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Ölçeği ve Alt Ölçeklerindeki Güvenirlilik Alfa Katsayıları*

Ölçekler ve Alt Ölçekler	Güvenirlilik Alfa Katsayısı (α)
İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	0.827
Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	0.889
Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	0.902
Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	0.895
Bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik algıları ölçeği (toplam skor)	0.954

Araştırmada kullanılan bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik algısı (toplam) ($\alpha = 954$), bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algısı ($\alpha = 902$), bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algısı ($\alpha = 895$), bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algısı ($\alpha = 889$) ve iletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algısı ($\alpha = 827$) ölçeklerinin tamamının güvenirlilik katsayısının yüksek derecede güvenilir olduğu görölmüştür (Tablo 3.3.).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmaya katılan ilkökul yöneticilerinden veri toplama aracı ile araştırmacı tarafından toplanan veriler ile bu verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmaya gönüllü olarak katılan bireylerin cinsiyet, kıdem ve öğrenim düzeyleri değişkenleri ile bilgi teknolojileri konusundaki öz-yeterlik ölçeğinin puanlarına dair bulgular birinci alt problem ile ilgili olarak yer almaktadır.

4.1.1. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırma grubunun cinsiyetine ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.1.'de verilmektedir.

Tablo 4.1. İlkokul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Dağılımları

	N	%
Cinsiyet		
Kadın	114	51.6
Erkek	107	48.4
Toplam	221	100

Tablo 4.1.'e göre; araştırmaya katılan bireylerin %51.6'sının (n=114) kadınlardan ve %48.4'ünün (n=107) erkeklerden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 4.2. İlkokul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Ölçeğinin Puanları Açısından Bağımsız Örneklem T Testi İle Karşılaştırılması

Ölçekler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	t	p
İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlikler alt ölçeği	Kadın	114	53.01	4.80	-0.428	0.669
	Erkek	107	53.29	4.98		
Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlikler alt ölçeği	Kadın	114	28.46	4.19	-1.974	0.049*
	Erkek	107	29.58	4.26		
Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlikler alt ölçeği	Kadın	114	36.03	5.63	-1.151	0.251
	Erkek	107	36.90	5.61		
Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlikler alt ölçeği	Kadın	114	52.83	5.74	-2.430	0.016*
	Erkek	107	54.58	4.93		
Bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik ölçeği (toplam skor)	Kadın	114	170.35	17.62	-1.704	0.090
	Erkek	107	174.38	17.53		

Tablo 4.2.'ye göre; bireylerin iletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlikler, bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlikler ve bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik (toplam skor) ölçeklerinden aldıkları puanların bireylerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir

farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Bağımsız Örneklem t testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır [Sırasıyla: $t=-0.428$, $t=-1.151$ ve $t=-1.704$; $P>0.05$].

Bireylerin bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlikler ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlikler ölçeklerinden aldıkları puanların bireylerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Bağımsız Örneklem t testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark erkeklerin lehine istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur [Sırasıyla: $t=-1.974$ ve $t=-2.430$; $P<0.05$].

Erkeklerin bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları ölçeklerinden aldığı puanların kadınların bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları ölçeklerinden aldığı puanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür

4.1.2. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırma grubunun kıdem değişkenine ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.3.'te verilmektedir.

Tablo 4.3. İlkokul Yöneticilerinin Kıdem Değişkenine İlişkin Dağılımları

	N	%
Kıdem süresi		
1-5 yıl	12	5.5
6-10 yıl	33	14.9
11-15 yıl	59	26.7
16-20 yıl	48	21.7
21 yıl ve üzeri	69	31.2
Toplam	221	100

Tablo 4.3. 'e göre bireylerin %31.2'sinin (n=69) kıdem süresinin "21 yıl ve üzeri" olduğu, %26.7'sinin (n=59) kıdem süresinin "11-15 yıl arası" olduğu, %21.7'sinin (n=48) kıdem süresinin "16-20 yıl arası" olduğu, %14.9'unun (n=33) kıdem süresinin "6-10 yıl arası" olduğu ve %5.5'inin (n=12) kıdem süresinin "1-5 yıl arası" olduğu görülmüştür.

Tablo 4.4. *İlkokul Yöneticilerinin Kıdem Değişkenine Göre Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Algıları Ölçeğinin Puanları Açısından Anova Testi İle Karşılaştırılması*

Ölçekler	Kıdem	N	$\bar{X}$	SS	F	p
İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	1-5 yıl	12	54.91	3.67	1.245	0.293
	6-10 yıl	33	54.03	3.56		
	11-15 yıl	59	53.10	5.11		
	16-20 yıl	48	52.08	5.39		
	21 yıl ve üzeri	69	53.21	4.97		
Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	1-5 yıl	12	30.75	2.95	1.381	0.242
	6-10 yıl	33	29.90	3.51		
	11-15 yıl	59	28.42	4.77		
	16-20 yıl	48	28.45	4.43		
	21 yıl ve üzeri	69	29.15	4.10		
Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	1-5 yıl	12	38.83	5.00	1.432	0.224
	6-10 yıl	33	37.69	4.51		
	11-15 yıl	59	35.66	5.92		
	16-20 yıl	48	35.77	6.10		
	21 yıl ve üzeri	69	36.60	5.52		
Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	1-5 yıl	12	55.25	3.81	0.648	0.629
	6-10 yıl	33	54.12	5.57		
	11-15 yıl	59	53.01	5.50		
	16-20 yıl	48	53.31	5.80		
	21 yıl ve üzeri	69	54.02	5.29		
Bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik algıları ölçeği (toplam skor)	1-5 yıl	12	179.75	13.98	1.371	0.245
	6-10 yıl	33	175.75	14.49		
	11-15 yıl	59	170.20	18.53		
	16-20 yıl	48	169.62	19.07		
	21 yıl ve üzeri	69	173.01	17.57		

*p<0.05

Tablo 4.4.'e göre; bireylerin iletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları, bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları, bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları, bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları ve bilgi teknolojileri konusundaki öz-yeterlik algıları ölçeklerinden aldıkları puanların bireylerin meslekteki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır [Sırasıyla: F=1.245, F=1.381, F=1.432, F=0.648 ve F=1.371; P>0.05].

4.1.3. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Öğrenim Düzeyi Değişkenine İlişkin Bulgular

Araştırma grubunun öğrenim düzeyi değişkenine ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.5.'te verilmektedir.

Tablo 4.5. İlkokul Yöneticilerinin Öğrenim Düzeyi Değişkenine İlişkin Dağılımları

Öğrenim düzeyi	N	%
Eğitim Enstitüsü	4	1.8
Eğitim Yüksek Okulu	15	6.8
Eğitim Fakültesi	154	69.7
Lisansüstü	48	21.7
Toplam	221	100

Tablo 4.5.'e göre bireylerin %69.7'sinin (n=154) "eğitim fakültesi mezunu", %6.8'inin (n=15) "eğitim yüksek okulu mezunu", %1.8'inin (n=4) "eğitim enstitüsü mezunu" ve %21.7'sinin (n=48) "lisansüstü mezunu" olduğu görülmüştür.

Tablo 4.6. İlkokul Yöneticilerinin Öğrenim Düzeylerine Göre Bilgi Teknolojileri Konusunda Öz-yeterlik Algıları Ölçeğinin Puanları Açısından Anova Testi İle Karşılaştırılması

Ölçekler	Öğrenim Düzeyi	N	$\bar{X}$	SS	F	p	Fark
İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	Eğitim Enstitüsü	4	47.25	5.73	2.309	0.077	
	Eğitim Yüksekokulu	15	52.33	4.67			
	Eğitim Fakültesi	154	53.23	4.98			
	Lisansüstü	48	53.64	4.28			
Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	Eğitim Enstitüsü	4	25.00	4.08	2.531	0.058	
	Eğitim Yüksekokulu	15	27.53	4.45			
	Eğitim Fakültesi	154	28.98	4.29			
	Lisansüstü	48	29.89	3.88			
Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	Eğitim Enstitüsü	4	28.50	2.38	3.546	0.015*	3,4>1
	Eğitim Yüksekokulu	15	35.60	4.82			
	Eğitim Fakültesi	154	36.39	5.71			
	Lisansüstü	48	37.58	5.26			
Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları alt ölçeği	Eğitim Enstitüsü	4	50.50	4.79	0.668	0.573	
	Eğitim Yüksekokulu	15	54.26	4.30			
	Eğitim Fakültesi	154	53.55	5.60			
	Lisansüstü	48	54.16	5.21			
Bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik algıları ölçeği (toplam skor)	Eğitim Enstitüsü	4	151.25	14.43	2.513	0.059	
	Eğitim Yüksekokulu	15	169.73	13.82			
	Eğitim Fakültesi	154	172.16	18.14			
	Lisansüstü	48	175.29	16.38			

*p<0.05

Tablo 4.6.'ya göre; bireylerin iletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları, bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları, bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları ve bilgi teknolojileri konusunda öz-yeterlik algıları ölçeklerinden aldıkları puanların bireylerin eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark

istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır [Sırasıyla: $F=2.309$, $F=2.531$, $F=0.668$ ve $F=2.513$; $P>0.05$].

Bireylerin bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları ölçeğinden aldıkları puanların bireylerin eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur [$F=3.546$; $P<0.05$]. Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla tamamlayıcı Post Hoc Tukey testi yapılmıştır.

Eğitim Fakültesi ve Lisansüstü mezun bireylerin bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları ölçeğinden aldığı puanların Eğitim Enstitüsü Mezunu olan bireylerin bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları ölçeğinden aldığı puanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmaya gönüllü olarak katılan bireylerin okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarının ne kadar yeterli olduğu konusundaki bulgular ve yorum ikinci alt problem ile ilgili olarak yer almaktadır.

4.2.1. İlkokul Yöneticilerinin Okullarındaki Bilgi Teknolojileri Donanımlarını Yeterli Görme Düzeyi

İlkokul yöneticilerinin okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarını ne kadar yeterli gördüğü ile ilgili istatistiksel verileri Tablo 4.7.'de yer almaktadır.

Tablo 4.7. *Bireylerin Okullarındaki Bilgi Teknolojileri Donanımlarını Yeterli Görme Düzeyi*

	N	%
Bilgi Teknolojileri Donanımları Ne Kadar Yeterli		
Tamamen	26	11.8
Oldukça	103	46.6
Kısmen	76	34.4
Az	16	7.2
Hiç	0	0
Toplam	221	100

Tablo 4.7.'ye göre bireylerin %46.6'sının (n=103) okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarının "oldukça" yeterli gördüğü, %34.4'ünün (n=76) okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarını "kısmen" yeterli gördüğü, %11.8'inin (n=26) okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarını "tamamen" yeterli gördüğü ve %7.2'sinin (n=16)

okullarındaki bilgi teknolojileri donanımlarını “az düzeyde” yeterli gördüğü bulgulanmıştır.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya gönüllü olarak katılan bireylerin iletişim teknolojilerine, bilgisayar donanımına, bilgisayar yazılımına ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları üçüncü alt problem ile ilgili olarak yer almaktadır.

4.3.1. İlkokul Yöneticilerinin İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz-yeterlik Algıları

Araştırmanın üçüncü alt probleminin (a)sına yönelik olarak bireylerin iletişim teknolojileri konusundaki öz-yeterlik algılarına ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.8.’de yer almaktadır.

Tablo 4.8. *İlkokul Yöneticilerinin İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz-Yeterlik Algıları*

Değişkenler	N %	Kendini Yeterli Görme Düzeyi					Toplam
		Hiç	Az	Kısmen	Oldukça	Tamamen	
Bina içi ağlarını ve işlevlerini bilme	N %	5 2.3	12 5.4	58 26.2	85 38.5	61 27.6	221 100.0
Yerel bilgisayar ağlarını (internet) ve işlevlerini bilme	N %	- -	3 1.4	37 16.7	103 46.6	78 35.3	221 100.0
İnternet üzerinden e-posta alma ve göndermeyi bilme	N %	- -	- -	6 2.7	38 17.2	177 80.1	221 100.0
İnternet üzerinden dosya transferi yapabilme	N %	- -	- -	5 2.3	38 17.2	178 80.5	221 100.0
İnternet siteleri arasında gezinti (sörf) yapmayı bilme	N %	- -	- -	5 2.3	35 15.8	181 81.9	221 100.0
İnternette anlık iletişim (chat) yapmayı bilme	N %	1 0.5	1 0.5	10 4.5	50 22.6	159 71.9	221 100.0
Arama motorlarından yararlanmayı bilme	N %	- -	2 0.9	3 1.4	37 16.7	179 81.0	221 100.0
Telefon teknolojisinin farklı kullanım (alo okul vb.) alanlarını bilme	N %	- -	- -	19 8.6	79 35.7	123 55.7	221 100.0
TV teknolojisinin farklı kullanım alanlarının (kapalı devre yayınları) genel kullanım biçimlerini bilme	N %	- -	3 1.4	27 12.2	88 39.8	103 46.6	221 100.0
Telekonferans hizmetlerini bilme	N %	7 3.2	7 3.2	61 27.6	74 33.5	72 32.6	221 100.0
Projeksiyon cihazının genel kullanım biçimlerini bilme	N %	- -	3 1.4	19 8.6	80 36.2	119 53.8	221 100.0
Video kameranın kullanım biçimlerini bilme	N %	- -	1 0.5	29 13.1	100 45.2	61 41.2	221 100.0

Tablo 4.8.’e göre; bina içi ağlarını ve işlevlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %38.5’inin (n=85)

kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %27.6’sının (n=61) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %26.2’sinin (n=58) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri, %5.4’ünün (n=12) kendilerini “az” düzeyde yeterli gördükleri ve %2.3’ünün (n=5) kendilerini “hiç” yeterli görmedikleri görülmüştür.

Yerel bilgisayar ağlarını (internet) ve işlevlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %46.6’sının (n=103) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %35.3’ünün (n=78) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %16.7’sinin (n=37) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %1.4’ünün (n=3) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

İnternet üzerinden e-posta alma ve göndermeyi bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %80.1’inin (n=177) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %17.2’sinin (n=38) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %2.7’sinin (n=6) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

İnternet üzerinden dosya transferi yapabilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %80.5’inin (n=178) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %17.2’sinin (n=38) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %2.3’ünün (n=5) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

İnternet siteleri arasında gezinti (sörf) yapmayı bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %81.9’unun (n=181) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %15.8’inin (n=35) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %2.3’ünün (n=5) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

İnternette anlık iletişim (chat) yapmayı bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %71.9’unun (n=159) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %22.6’sının (n=50) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %4.5’inin (n=10) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri, %0.5’inin (n=1) kendilerini “az” düzeyde yeterli gördükleri ve %0.5’i (n=1) kendilerini “hiç” yeterli görmedikleri görülmüştür.

Arama motorlarından yararlanmayı bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %81.0’inin (n=179) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %16.7’sinin (n=37) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %1.4’ünün (n=3) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve 0.9’unun (n=2) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Telefon teknolojisinin farklı kullanım (alo okul vb.) alanlarını bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %55.7’sinin (n=123)

kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %35.7’sinin (n=79) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %8.6’sının (n=19) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

Televizyon teknolojisinin farklı kullanım alanlarının (kapalı devre yayınları) genel kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %46.6’sının (n=103) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %39.8’inin (n=88) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %12.2’sinin (n=27) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %1.4’ünün (n=3) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Telekonferans hizmetlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %33.5’inin (n=74) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %32.6’sının (n=72) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %27.6’sının (n=61) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri, %3.2’sinin (n=7) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri ve %3.2’sinin (n=7) kendilerini “hiç” yeterli görmedikleri görülmüştür.

Projeksiyon cihazının genel kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %53.8’inin (n=119) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %36.2’sinin (n=80) kendilerini “oldukça” kendilerini yeterli gördükleri, %8.6’sının (n=19) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %1.4’ünün (n=3) kendilerini “az” düzeyde yeterli gördükleri görülmüştür.

Video kameranın kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %45.2’sinin (n=100) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %41.2’sinin (n=61) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %13.1’inin (n=29) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %0.5’inin (n=1) kendilerini “az” düzeyde yeterli gördükleri görülmüştür.

Tablo 4.9. *İlkokul Yöneticilerinin İletişim Teknolojilerine İlişkin Öz-yeterlik Algıları Ortalama Değerleri ve Standart Sapmaları*

Değişkenler	Ort.	ss
Bina içi network ağlarını ve işlevlerini bilme	3.83	0.96
Yerel bilgisayar ağlarını (intranet) ve işlevlerini bilme	4.15	0.74
İnternet üzerinden e-posta alma ve göndermeyi bilme	4.77	0.48
İnternet üzerinden dosya transferi yapabilme	4.78	0.46
İnternet siteleri arasında gezinti (sörf) yapmayı bilme	4.79	0.45
İnternette anlık iletişim (chat) yapmayı bilme	4.65	0.63
Arama motorlarından yararlanmayı bilme	4.77	0.50
Telefon teknolojisinin farklı kullanım (alo okul vb.) alanlarını bilme	4.47	0.65
TV teknolojisinin farklı kullanım alanlarının (kapalı devre yayınları) genel kullanım biçimlerini bilme	4.31	0.73
Telekonferans hizmetlerini bilme	3.89	1.00
Projeksiyon cihazının genel kullanım biçimlerini bilme	4.42	0.70
Video kameranın kullanım biçimlerini bilme	4.27	0.69
İletişim teknolojilerine ilişkin öz-yeterlik algıları (toplam skor)	53.15	4.88

Tablo 4.9.'a göre; bireyler kendilerini en çok internet siteleri arasında gezinti (sörf) yapmayı bilme (Ort=4.79±ss=0.45), internet üzerinden dosya transferi yapabilme (Ort=4.78±ss=0.46), internet üzerinden e-posta alma ve göndermeyi bilme (Ort=4.77±ss=0.48), arama motorlarından yararlanmayı bilme (Ort=4.77±ss=0.50) ve internette anlık iletişim (chat) yapmayı bilme (Ort=4.65±ss=0.63) alanlarında yeterli görmektedirler.

Bireyler kendilerini en az bina içi ağlarını ve işlevlerini bilme (Ort=3.83±ss=0.96) ve telekonferans hizmetlerini bilme (Ort=3.89±ss=1.00) alanlarında yeterli görmektedirler.

4.3.2. İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Donanımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları

Araştırmanın üçüncü alt probleminin (b)sine yönelik olarak bireylerin bilgisayar donanımı konusundaki öz-yeterlik algılarına ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.10.'da yer almaktadır.

Tablo 4.10. *İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Donanımına İlişkin Öz-yeterlik Alguları*

Değişkenler	N %	Kendini Yeterli Görme Düzeyi					Toplam
		Hiç	Az	Kısmen	Oldukça	Tamamen	
Bilgisayar sisteminin temel parçalarını adı ve işlevi yönünden tanıma	N %	- -	11 5.0	56 25.3	90 40.7	64 29.0	221 100.0
Amaca uygun donanımı seçme	N %	- -	4 1.8	36 16.3	107 48.4	74 33.5	221 100.0
Bir bilgisayar sisteminin bakım ihtiyaçlarını bilme	N %	3 1.4	15 6.8	67 30.3	89 40.3	47 21.2	221 100.0
Bilgisayar sistemlerinin işlevlerinden yararlanmak için gerekli dokümanları (kullanma kılavuzu) kullanabilme	N %	- -	7 3.1	41 18.6	97 43.9	76 34.4	221 100.0
Depolama birimlerini (cd, usb bellek) bilme	N %	- -	- -	20 9.0	74 33.5	127 57.5	221 100.0
Çevre birimlerinin (yazıcı, tarayıcı vb.) kullanma biçimlerini bilme	N %	- -	2 0.9	15 6.8	83 37.5	121 54.8	221 100.0
Basit kullanım arızalarını ve çözüm yollarını bilme	N %	- -	6 2.7	39 17.6	89 40.3	87 39.4	221 100.0

Tablo 4.10.'a göre; bilgisayar sisteminin temel parçalarını adı ve işlevi yönünden tanıma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %40.7'sinin (n=90) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %29.0'unun (n=64) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %25.3'nün (n=56) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %5.0'inin (n=11) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Amaca uygun donanımı seçme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %48.4'ünün (n=107) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %33.5'inin (n=74) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %16.3'ünün (n=36) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %1.8'inin (n=4) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Bir bilgisayar sisteminin bakım ihtiyaçlarını bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %40.3'ünün (n=89) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %30.3'ünün (n=67) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri, %21.2'sinin (n=47) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %6.8'inin (n=15) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri ve %1.4'ünün (n=3) kendilerini "hiç" yeterli görmedikleri görülmüştür.

Bilgisayar sistemlerinin işlevlerinden yararlanmak için gerekli dokümanları (kullanma kılavuzu) kullanabilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %43.9'unun (n=97) kendilerini "oldukça" yeterli

gördükleri, %34.4'ünün (n=76) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %18.6'sının (n=41) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %3.1'inin (n=7) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Depolama birimlerini (cd, usb bellek) bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %57.5'inin (n=127) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %33.5'inin (n=74) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %9.0'unun (n=20) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

Çevre birimlerinin (yazıcı, tarayıcı vb.) kullanma biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %54.8'inin (n=121) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %37.5'inin (n=83) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %6.8'inin (n=15) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %0.9'unun (n=2) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Basit kullanım arızalarını ve çözüm yollarını bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %40.3'ünün (n=89) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %39.4'ünün (n=87) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %17.6'sının (n=39) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %2.7'sinin (n=6) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Tablo 4.11. *İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Donanımı Öz-yeterlik Algılarına İlişkin Ortalama Değerler ve Standart Sapma*

Değişkenler	Ort.	ss
Bilgisayar sisteminin temel parçalarını adı ve işlevi yönünden tanıma	3.93	0.86
Amaca uygun donanımı seçme	4.13	0.74
Bir bilgisayar sisteminin bakım ihtiyaçlarını bilme	3.73	0.91
Bilgisayar sistemlerinin işlevlerinden yararlanmak için gerekli dokümanları (kullanma kılavuzu) kullanabilme	4.09	0.80
Depolama birimlerini (cd, usb bellek) bilme	4.48	0.65
Çevre birimlerinin (yazıcı, tarayıcı vb.) kullanma biçimlerini bilme	4.46	0.66
Basit kullanım arızalarını ve çözüm yollarını bilme	4.16	0.80
Bilgisayar donanımına ilişkin öz-yeterlik algıları (toplam skor)	29.00	4.25

Tablo 4.11.'e göre; bireyler kendilerini en çok depolama birimlerini(cd, usb bellek) bilme (Ort=4.48±ss=0.65) ve çevre birimlerinin (yazıcı, tarayıcı vb.) kullanma biçimlerini bilme (Ort=4.46±ss=0.66) alanlarında yeterli görmektedirler.

Bireyler kendilerini en az bir bilgisayar sisteminin bakım ihtiyaçlarını bilme (Ort=3.73±ss=0.91) ve bilgisayar sisteminin temel parçalarını adı ve işlevi yönünden tanıma (Ort=3.93±ss=0.86) alanlarında yeterli görmektedirler.

4.3.3. İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları

Araştırmanın üçüncü alt probleminin (c)sine yönelik olarak bireylerin bilgisayar yazılımı konusundaki öz-yeterlik algılarına ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.12.'de yer almaktadır.

Tablo 4.12. *İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları*

Değişkenler	N %	Kendini Yeterli Görme Düzeyi					Toplam
		Hiç	Az	Kısmen	Oldukça	Tamamen	
Eğitim, öğretim ve okul yönetimi ile ilgili yazılımların kullanımlarını bilme	N %	- -	2 0.9	30 13.6	84 38.0	105 47.5	221 100.0
Yüksek kaliteli yazılımı, düşük kaliteli yazılımdan ayırt etme	N %	1 0.5	13 5.9	51 23.0	88 39.8	68 30.8	221 100.0
Herhangi bir yazılım paketinin çalıştırılabilmesi için yayınlanan dokümanlardan faydalanmayı bilme	N %	- -	7 3.2	54 24.4	95 42.5	66 29.9	221 100.0
Windows programının kullanım biçimlerini bilme	N %	- -	4 1.8	30 13.6	97 43.9	90 40.7	221 100.0
Kelime işlemcisini kullanma	N %	- -	3 1.4	26 11.8	78 35.2	114 51.6	221 100.0
Veri tabanı kullanma	N %	5 2.3	26 11.8	92 41.6	57 25.8	41 18.6	221 100.0
Elektronik tablolu uygulamalarını kullanma	N %	1 0.5	6 2.7	54 24.4	91 41.2	69 31.2	221 100.0
Elektronik sunu programının kullanım biçimlerini bilme	N %	- -	5 2.3	45 20.4	88 39.8	83 37.6	221 100.0
Amaca uygun yazılımı temin etme ve seçme	N %	1 0.5	9 4.1	53 24.0	84 38.0	74 33.5	221 100.0

Tablo 4.12.'ye göre; eğitim, öğretim ve okul yönetimi ile ilgili yazılımların kullanımlarını bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %47.5'inin (n=105) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %38.0'inin (n=84) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %13.6'sının (n=30) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %0.9'unun (n=2) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Yüksek kaliteli yazılımı, düşük kaliteli yazılımdan ayırt etme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %39.8'inin (n=88) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %30.8'inin (n=68) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %23.0'ünün (n=51) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri, %5.9'unun (n=13) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri ve %0.5'inin (n=1) kendilerini "hiç" yeterli görmedikleri görülmüştür.

Herhangi bir yazılım paketinin çalıştırılabilmesi için yayınlanan dokümanlardan faydalanmayı bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %42.5'inin (n=95) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %29.9'unun (n=66) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %24.4'ünün (n=54) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %3.2'sinin (n=7) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Windows programının kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %43.9'unun (n=97) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %40.7'sinin (n=90) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %13.6'sının (n=30) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %1.8'inin (n=4) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Kelime işlemcisini kullanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %51.6'sının (n=114) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %35.2'sinin (n=78) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %11.8'inin (n=26) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %1.4'ünün (n=3) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Veri tabanı kullanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %41.6'sının (n=92) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri, %25.8'inin (n=57) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %18.6'sının (n=41) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %11.8'inin (n=26) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri ve %2.3'ünün (n=5) kendilerini "hiç" yeterli görmedikleri görülmüştür.

Elektronik tablolama uygulamalarını kullanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %41.2'sinin (n=91) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %31.2'sinin (n=69) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %24.4'ünün (n=54) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri, %2.7'sinin (n=6) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri ve %0.5'inin (n=1) kendilerini hiç yeterli görmedikleri görülmüştür.

Elektronik sunu programının kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %39.8'inin (n=88) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %37.6'sının (n=83) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %20.4'ünün (n=45) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %2.3'ünün (n=5) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Amaca uygun yazılımı temin etme ve seçme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %38.0'inin (n=84) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %33.5'inin (n=74) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %24.0'ünün (n=53) kendilerini kısmen yeterli gördükleri, %4.1'inin (n=9) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri ve %0.5'inin (n=1) kendilerini “hiç” yeterli görmedikleri görülmüştür.

Tablo 4.13. *İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Öz-yeterlik Algılarına İlişkin Ortalama Değerler ve Standart Sapma*

Değişkenler	Ort.	ss
Eğitim, öğretim ve okul yönetimi ile ilgili yazılımların kullanımlarını bilme	4.32	0.73
Yüksek kaliteli yazılımı, düşük kaliteli yazılımdan ayırt etme	3.94	0.90
Herhangi bir yazılım paketinin çalıştırılabilmesi için yayımlanan dokümanlardan faydalanmayı bilme	3.99	0.82
Windows programının kullanım biçimlerini bilme	4.23	0.75
Kelime işlemcisini kullanma	4.37	0.74
Veri tabanı kullanma	3.46	0.99
Elektronik tablolama uygulamalarını kullanma	4.00	0.84
Elektronik sunu programının kullanım biçimlerini bilme	4.12	0.81
Amaca uygun yazılımı temin etme ve seçme	4.00	0.88
Bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algıları (toplam skor)	36.45	5.62

Tablo 4.13.'e göre; bireyler kendilerini en çok kelime işlemcisini kullanma (Ort=4.37±ss=0.74), eğitim, öğretim ve okul yönetimi ile ilgili yazılımların kullanımlarını bilme (Ort=4.32±ss=0.73) ve Windows programının kullanım biçimlerini bilme (Ort=4.23±ss=0.75) alanlarında yeterli görmektedirler.

Bireyler kendilerini en az veri tabanı kullanma (Ort=3.46±ss=0.99) ve yüksek kaliteli yazılımı, düşük kaliteli yazılımdan ayırt etme (Ort=3.94±ss=0.90) alanlarında yeterli görmektedirler.

4.3.4. İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Destekli Yönetime İlişkin Öz-yeterlik Algıları

Araştırmanın üçüncü alt probleminin (c)sine yönelik olarak bireylerin bilgisayar yazılımı konusundaki öz-yeterlik algılarına ilişkin istatistiksel verileri Tablo 4.14'te yer almaktadır.

Tablo 4.14. *İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Destekli Yönetime İlişkin Öz-yeterlik Algıları*

Değişkenler	Kendini Yeterli Görme Düzeyi						
	N %	Hiç	Az	Kısmen	Oldukça	Tamamen	Toplam
Bilgisayarı ölçme ve değerlendirmede kullanma	N %	1 0.5	4 1.8	45 20.4	98 44.3	73 33.0	221 100.0
Rehberlik alanında kullanım biçimlerini bilme	N %	1 0.5	5 2.2	52 23.5	97 43.9	66 29.9	221 100.0
Yönetim süreçlerinde (karar verme, planlama vb.) bilgisayardan faydalanma	N %	- -	2 0.9	32 14.5	89 40.3	98 44.3	221 100.0
Bilgisayara dayalı yönetim destek sistemlerini (veri işleme, yönetim bilgi sistemi vb.) tanıma	N %	- -	4 1.8	44 19.9	86 38.9	87 39.4	221 100.0
MEB'in yönetim bilgi sistemlerinden (E-Okul, MEBBİS, EBA vb.) haberdar olma	N %	- -	- -	10 4.5	35 15.8	176 79.6	221 100.0
İç ve dış yazışmaların yapılması ve bunların dokümantasyonunda bilgisayardan faydalanma	N %	- -	- -	16 7.2	51 23.1	154 69.7	221 100.0
Personel işlerinde (personel özlük ve sicil işlemleri) kullanma biçimlerini bilme	N %	- -	- -	10 4.5	58 26.3	153 69.2	221 100.0
Denetim işlerinde (demirbaş, öğrenci, personel, devam-devamsızlık takibi vb.) kullanma	N %	- -	- -	4 1.8	47 21.3	170 76.9	221 100.0
Yönetmelik, kanun ve tüzüklerin güncelliğinin sağlanmasında bilgisayardan faydalanma	N %	- -	1 0.5	5 2.3	66 29.9	149 67.3	221 100.0
Bütçeleme (muhasabe) işlerinde kullanım biçimlerini bilme	N %	3 1.4	4 1.8	30 13.6	78 35.2	106 48.0	221 100.0
Not çizelgesi ve karne dökümünde bilgisayardan faydalanma	N %	- -	- -	2 0.9	48 21.7	171 77.4	221 100.0
Ders dağılım çizelgesi oluşturmada bilgisayardan faydalanma	N %	1 0.5	1 0.5	6 2.7	44 19.9	169 76.5	221 100.0

Tablo 4.14.'e göre; bilgisayarı ölçme ve değerlendirmede kullanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %44.3'ünün (n=98) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %33.0'ünün (n=73) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %20.4'ünün (n=45) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri, %1.8'inin (n=4) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri ve %0.5'inin (n=1) kendilerini "hiç" yeterli görmedikleri görülmüştür.

Rehberlik alanında kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %43.9'unun (n=97) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %29.9'unun (n=66) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %23.5'inin (n=52) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri, %2.2'sinin (n=5) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri ve %0.5'inin (n=1) kendilerini "hiç" yeterli görmedikleri görülmüştür.

Yönetim süreçlerinde (karar verme, planlama vb.) bilgisayardan faydalanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %44.3'ünün (n=98) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %40.3'ünün (n=89) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %14.5'inin (n=32) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %0.9'unun (n=2) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

Bilgisayara dayalı yönetim destek sistemlerini (veri işleme, yönetim bilgi sistemi vb.) tanıma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; %39.4'ünün (n=87) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %38.9'unun (n=86) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri, %19.9'unun (n=44) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri ve %1.8'inin (n=4) kendilerini "az düzeyde" yeterli gördükleri görülmüştür.

MEB'in yönetim bilgi sistemlerinden (E-Okul, MEBBİS, EBA vb.) haberdar olma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %79.6'sının (n=176) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %15.8'inin (n=35) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri ve %4.5'inin (n=10) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri görülmüştür.

İç ve dış yazışmaların yapılması ve bunların dokümantasyonunda bilgisayardan faydalanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %69.7'sinin (n=154) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %23.1'inin (n=51) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri ve %7.2'sinin (n=16) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri görülmüştür.

Personel işlerinde (personel özlük ve sicil işlemleri) kullanma biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %69.2'sinin (n=153) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %26.3'ünün (n=58) kendilerini "oldukça" yeterli gördükleri ve %4.5'inin (n=10) kendilerini "kısmen" yeterli gördükleri görülmüştür.

Denetim işlerinde (demirbaş, öğrenci, personel, devam-devamsızlık takibi vb.) kullanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %76,9'unun (n=170) kendilerini "tamamen" yeterli gördükleri, %21,3'ünün

(n=47) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %1,8’inin (n=4) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

Yönetmelik, kanun ve tüzüklerin güncelliğinin sağlanmasında bilgisayardan faydalanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %67,3’ünün (n=149) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %29,9’unun (n=66) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %2,3’ünün (n=5) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri ve %0,5’inin (n=1) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri görülmüştür.

Bütçeleme (muhasabe) işlerinde kullanım biçimlerini bilme konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %48,0’inin (n=106) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %35,2’sinin (n=78) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %13,6’sının (n=30) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri, %1,8’inin (n=4) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri ve %1,4’ünün (n=3) kendilerini “hiç” yeterli görmedikleri görülmüştür.

Not çizelgesi ve karne dökümünde bilgisayardan faydalanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %77,4’ünün (n=171) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %21,7’sinin (n=48) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri ve %0,9’unun (n=2) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri görülmüştür.

Ders dağılım çizelgesi oluşturmada bilgisayardan faydalanma konusunda bireylerin kendilerini ne derecede yeterli gördükleri incelendiğinde; bireylerin %76,5’inin (n=169) kendilerini “tamamen” yeterli gördükleri, %19,9’unun (n=44) kendilerini “oldukça” yeterli gördükleri, %2,7’sinin (n=6) kendilerini “kısmen” yeterli gördükleri, %0,5’inin (n=1) kendilerini “az düzeyde” yeterli gördükleri ve %0,5’inin (n=1) kendilerini “hiç” yeterli görmedikleri görülmüştür.

Tablo 4.15. *İlkokul Yöneticilerinin Bilgisayar Destekli Yönetime İlişkin Öz-yeterlik Algıları Ortalama Değerler ve Standart Sapma*

Değişkenler	Ort.	ss
Bilgisayarı ölçme ve değerlendirmede kullanma	4.07	0.80
Rehberlik alanında kullanım biçimlerini bilme	4.00	0.81
Yönetim süreçlerinde (karar verme, planlama vb.) bilgisayardan faydalanma	4.28	0.74
Bilgisayara dayalı yönetim destek sistemlerini (veri işleme, yönetim bilgi sistemi vb.) tanıma	4.15	0.80
MEB’in yönetim bilgi sistemlerinden (E-okul, MEBBİS, EBA v.b.) haberdar olma	4.75	0.52
	(devamı arkadadır)	

Değişkenler	(devamı)	
	Ort.	ss
İç ve dış yazışmaların yapılması ve bunların dokümantasyonunda bilgisayarından faydalanma	4.62	0.61
Personel işlerinde (personel özlük ve sicil işlemleri) kullanma biçimlerini bilme	4.64	0.56
Denetim işlerinde (Demirbaş, öğrenci, personel devam-devamsızlık takibi vb.) kullanma	4.75	0.47
Yönetmelik, kanun ve tüzüklerin güncelliğinin sağlanmasında bilgisayarından faydalanma	4.64	0.55
Bütçeleme (muhasabe) işlerinde kullanım biçimlerini bilme	4.26	0.86
Not çizelgesi ve karne dökümünde bilgisayardan faydalanma	4.76	0.44
Ders dağılım çizelgesi oluşturmada bilgisayardan faydalanma	4.71	0.58
Bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algıları (toplam skor)	53.68	5.42

Tablo 4.15.'e göre; bireyler kendilerini en çok not çizelgesi ve karne dökümünde bilgisayardan faydalanma (Ort=4.76±ss=0.44), MEB'in yönetim bilgi sistemlerinden (E-Okul, MEBBİS, EBA v.b.) haberdar olma (Ort=4.75±ss=0.52), denetim işlerinde (demirbaş, öğrenci, personel devam-devamsızlık takibi vb.) kullanma (Ort=4.75±ss=0.47) ve ders dağılım çizelgesi oluşturmada bilgisayardan faydalanma (Ort=4.71±ss=0.58) alanlarında yeterli görmektedirler.

Bireyler kendilerini en az rehberlik alanında kullanım biçimlerini bilme (Ort=4.00±ss=0.81) ve bilgisayarı ölçme ve değerlendirmede kullanma (Ort=4.07±ss=0.80) alanlarında yeterli görmektedirler.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya gönüllü olarak katılan bireylerin bilgi teknolojilerinin kullanımına ilişkin öz-yeterlik algıları dördüncü alt problem ile ilgili olarak yer almaktadır.

4.4.1. İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları

İlkokul yöneticilerinin iletişim teknolojileri, bilgisayar donanımları, bilgisayar yazılımları ve bilgisayar destekli yönetim alt boyutları ile ilgili olarak öz yeterlik algı düzeyleri karşılaştırıldığında ilkökul yöneticilerinin bilgisayar destekli yönetime ilişkin öz-yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğu, bilgisayar yazılımına ilişkin öz-yeterlik algılarının ise düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlar çıkartılmış ve araştırmanın alt problemlerinin çözümüne ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Erkeklerin bilgisayar donanımına ilişkin yeterlilikler ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin yeterlilikler ölçeklerinden aldığı puanlar şu anda kadınların bilgisayar donanımına ilişkin yeterlilikler ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin yeterlilikler ölçeklerinden aldığı puanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Eğitim fakültesi ve diğer mezun bireylerin bilgisayar yazılımına ilişkin yeterlilikler ölçeğinden aldığı puanlar eğitim enstitüsü mezunu olan bireylerin bilgisayar yazılımına ilişkin yeterlilikler ölçeğinden aldığı puanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Araştırmada erkeklerin bilgisayar donanımına ilişkin yeterlilikler ve bilgisayar destekli yönetime ilişkin yeterlilikler ölçeklerinden aldığı puanların kadınların aldığı puanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bilgi teknolojileri kullanımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişkiyi inceleme sorusu yapmış olan farklı çalışmalarda farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu çalışmalarda bir kısmı cinsiyet değişkeninin bilgi teknolojileri kullanımına ve kullanım yeterliliğine etki etmediğini saptarken bir kısmı ise erkeler lehine bir fark saptamıştır.

Çağtaş (2019) kadın ve erkek okul yöneticileri arasında teknoloji öz yeterlik algısı açısından farklılık olmadığını; Timur ve ark. (2013) öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik öz-yeterlilik inançlarının cinsiyete göre değişmediğini; Seferoğlu ve Akbıyık (2005) ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayara yönelik öz-yeterlilik algılarının cinsiyete göre değişmediğini; Bülbül ve Çuhadar (2012) okul yöneticilerinin teknoloji liderliği konusundaki yeterlik algılarının cinsiyete göre değişmediğini çalışmalarında tespit etmiştir.

Kara (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada İstanbul'da ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda erkeklerin bilgi iletişim teknolojileri kullanım yeterliliklerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Kocasaraç (2003) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise bilgisayarların öğretim alanında kullanımına ilişkin öğretmen yeterlilikleri inceleme konusu yapılmıştır. Çalışma sonucunda erkek öğretmenlerin kendilerini daha yeterli algıladıkları saptanmıştır.

Gündoğan (2017) öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerini incelediği çalışmada da erkek öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma ilgili alan yazını ile uyumlu bir sonuç ortaya koymuş olsa da teknolojinin her geçen gün hayatımızda daha fazla yer kapladığı gerçeğinden hareketle cinsiyetin tek başına bu alanda değişiklik yaratacak ölçüt olamayacağı açıktır. Bilgi teknolojilerinin bu kadar yaygın olmadığı, her evde bilgisayarın olmadığı 2000’li yılların başlarında internet kafelerin erkekler tarafından daha fazla kullanılıyor olması neticesinde erkeklerin bu alanda daha hâkim olması beklenebilirdi. Günümüzde ise bilgisayar oyunları ve kişisel merak gibi faktörler özellikle donanımsal gelişmelerin takibinde erkeklerin daha önde olmasını açıklayabilir.

Araştırmada eğitim fakültesi mezunlarının bilgisayar yazılımına ilişkin yeterlilikler konusunda eğitim enstitüsü mezunlarına göre daha üstün olduğu görülmüştür. Araştırma grubunun eğitim düzeyleri özelinde sağlıklı bir dağılım göstermediği görülmektedir. Çalışmaya katılanların 154’ü eğitim fakültesi, 15’i eğitim yüksekokulu, 4’ü eğitim enstitüsü, 48’i ise diğer seviyelerde eğitim düzeylerine sahiptir. Ortaya çıkan sonuç çok sağlıklı olmasa da alan yazınındaki eğitim seviyesinin bilgi teknolojileri öz-yeterliği üzerine etkisi olduğunu gösteren çalışmalar ile tutarlılık göstermektedir.

Kara (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ön lisans mezunu öğretmenlerin bilgi iletişim teknolojileri kullanım yeterliliğinin lisans ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerden daha düşük olduğu, öğretmenlerin öğrenim düzeyi arttıkça yeterliliklerinin de arttığı saptanmıştır. Varış (2008) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise lisansüstü eğitim derecesine sahip öğretmenlerin bilgi teknolojileri okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu bulgulanmıştır.

Eğitim kademesi arttıkça bilgi teknolojileri kullanımına ilişkin ihtiyaçlar da artış göstermektedir. Örneğın; bireyin lisans derecesinde bilgisayar ile giriş seviyede kütüphane ve arama motorları ile kelime işlemci programı kullanım ihtiyacını karşılarken; lisansüstü seviyesinde ise birey daha kapsamlı akademik aramalar, istatistik programlarının kullanımı, hesaplama programları, daha geniş sunumlar için ek programlara gereksinim duymaktadır. Henüz öğrenim dönemi içerisindeyken dahi farklılaşan gereksinimlerin karşılanabilmesi için bireyin daha fazlasını öğrenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte birey daha yüksek düzeyde eğitim seviyesi ile daha yüksek pozisyonlarda çalışmayı amaçlar, bunun için de gelişime daha fazla açıktır. Yapılan araştırma ile ortaya çıkarılan sonuç, beklenen bir sonuçtur.

Araştırmada mesleki kıdemin bilgi teknolojileri öz-yeterliği üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Çağtaş (2019) tarafından İstanbul’da görev yapan 141 okul yöneticisi ile gerçekleştirilen çalışmada genç okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri kullanımı, yaşça büyük yöneticilere göre daha yeterli olduğu, görev süresi arttıkça yöneticilerin genel itibariyle bilgi teknolojileri yeterlilik düzeylerinin azaldığı saptanmıştır.

Varış (2008) tarafından Ankara’da görev yapan 459 öğretmen ile gerçekleştirilen çalışmada kıdemi daha az olan öğretmenlerin bilgi teknolojileri okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Ergişi (2005) tarafından Kırıkkale’de görev yapan 36 okul müdürü ile 78 müdür yardımcısı ile gerçekleştirilen çalışma sonucunda teknolojik yeterliklerin kıyaslanmasında yeni yöneticiler lehine anlamlı fark saptanmıştır.

Mesleki kıdemin düşüklüğü personelin yaşı ile orantılıdır. Daha genç bireylerin yeni teknolojilere daha fazla hâkim olması ve kullanım açısından daha yetkin olması beklenen bir sonuçtur. Bununla birlikte araştırmada elde edilen veriler bu yönde bir sonuç vermemiştir.

5.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda, ilkokullarda görev yapan yöneticilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanım öz-yeterlikleri ile ilgili olarak var olan uygulamalar için uygulayıcılara yönelik olarak öneriler ile gelecekte yapılacak araştırmalar için belirlenen öneriler aşağıda sıralanmaktadır:

- Yapılan bu araştırmanın, Türkiye genelindeki tüm resmi ve özel okullarda görev yapan ilkokul yöneticilerini kapsayacak şekilde geniş bir biçimde ele alınması, daha faydalı sonuçlar verebilir.
- Okul yöneticilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliliklerini geliştirebilmesi bakımından Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2023 Vizyon Belgesi Hedeflerinin gerçekleştirilebilmesi konusundaki gerekenler dikkate alınarak yeni araştırmalar yapılabilir.
- Resmi okullarda bilgi ve iletişim teknolojinin etkin kullanımı ve okul yöneticilerinin bu konu ile ilgili ilgilenme ve bu konudaki öz-yeterlik düzeylerini belirlemek amacıyla farklı veri toplama araçları kullanılarak yeni araştırmalar yapılabilir.

- Yöneticilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanım öz-yeterliklerinin artırılması ile ilgili olarak cinsiyetler arasında paylaşım yapılabilir.
- Yöneticilere bilgi ve iletişim teknolojileri öz-yeterliklerini ve etkin kullanımlarını artırmaya yönelik olarak kullanılan teknolojik yeniliklere paralel bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki uzmanlar tarafından güncel hizmet içi eğitimler, uygulamalı kurslar ve etkin seminerler düzenlenebilir.
- Araştırmada yöneticilerin eğitim düzeylerinin artması ile bilgi teknolojileri öz-yeterlik düzeylerinin de arttığı ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile çeşitli üniversiteler arasında yöneticilerin lisansüstü eğitimine dâhil olabilmeleri konusunda protokoller yapılarak, eğitim düzeylerinin artırılması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Akay, Ş. (2009). *Mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencilerinin mezuniyet düzeylerinin belirlenmesi: Denizli ili örneği*, Eğitim Araştırmaları Birliği 1. Uluslar Arası Eğitim Araştırmaları Konferansı, Çanakkale.
- Akkoyunlu, B.(1995). Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11.
- Akkoyunlu B., Özer B.(1998). *Eğitimde teknolojik gelişmeler*, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1021, Açık öğretim Fakültesi Yayınları No: 564, ISBN 975-492-770-7, Eskişehir.
- Akkoyunlu, B.(1998). *Çağdaş eğitimde yeni teknolojiler (e-kitap)*. Ünite 03- Bilgisayar ve Eğitimde Kullanılması. Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir. (<http://www.aof.edu.tr/kitap/IOLTP/1265/unite03.pdf>) sayfasından erişilmiştir. (25.01.2019)
- Akkoyunlu, B.(1998). *Çağdaş eğitimde yeni teknolojiler (e-kitap)*. Ünite 01- Eğitimde Teknolojik Gelişmeleri, Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir. (<http://www.aof.edu.tr/kitap/IOLTP/1265/unite01.pdf>) sayfasından erişilmiştir (25.01.2019)
- Alkan, C. (1994). *Eğitim teknolojisi*. Yargıçoğlu Matbaası, Ankara.
- Altun, S. (2000). Eğitim yöneticilerinin bilgisayar kullanma düzeyleri, *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2; 10-17.
- Arat, T. (2011). *İletişim teknolojilerinin yükseköğretimde eğitim amaçlı kullanımı: Selçuk üniversitesi örneği*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Artul, O. (2003). *İlköğretim okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri konusundaki yeterlik düzeyleri (İstanbul ili Avrupa yakası örneği)*, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayarla ilgili öz-yeterlik algısı, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.
- Bandura, A. (1989). *Social cognitive theory*. In R. Vasta (Ed.), *Annals of child development*. Vol.6. *Six theories of child development* (pp. 1-60). Greenwich, CT: JAI Press.
- Baldini, M. (2000). *İletişim tarihi* (Çeviren Gül Batuş) (1.Baskı). Avcıol Yayınları, İstanbul.
- Bensghir, T.K. (1995). *Örgütlerde bilgi teknolojileri ve örgütsel etkileri*, Doktora Tezi, TODAİE Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Bensghir, T. K. (1996). *Bilgi teknolojileri ve örgütsel değişim*, TODAİE Yayınları, Ankara.
- Bülbül, T., Çuhadar, C. (2012). Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Öz-Yeterlik Algıları ile Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Yönelik Kabulleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 474 – 499.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çağtaş, Ö. (2019). *Okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri kullanım öz-yeterliliklerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ortak Yüksek Lisans Programı. Marmara Üniversitesi - İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Çelikten, M.(2002). Okul Müdürlerinin Bilgisayar Kullanma Becerileri, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:155; 182-190.
- Dura C., Atik H., (2002). *Bilgi Toplumu, Bilgi Ekonomisi Ve Türkiye*. Literatür Yayıncılık, İstanbul.
- Eyidoğan, B. (2009). *Bilişim teknolojileri dersinin ilköğretimde seçmeli ders olmasına ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Fındıkçı, İ. (1996). *Bilgi toplumu ve ekonomik gelişme*, Kültür Koleji Eğitim Vakfı Yayınları, No: 2, İstanbul.
- Gümüştekin, G. (1998). *İşletmenin örgütsel etkinliğini arttırmada yönetim bilgi sistemleri*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, No: 1, Tokat.
- Gündoğan, M. (2017). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji yeterlik düzeyleri (bursa ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adnan Menderes Üniversitesi. Aydın.
- Kara, S. (2011). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliliklerinin belirlenmesi, istanbul örneği*. Doktora Tezi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Bahçeşehir Üniversitesi: İstanbul.
- Karatay, R., Torun, E. (2016). Bilgisayar Destekli Eğitime İlişkin Öğretmen Tutumlarının Belirlenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(28).
- Keser, H. (2011). *Türkiye'de bilgisayar eğitiminde ilk adım: orta öğretimde bilgisayar eğitimi ihtisas komisyonu raporu*. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 2: 83-94.
- Kıroğlu, O. (2014). *Okul yöneticilerinin bilgi teknolojilerindeki yeterliliklerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.

- Kocasaraç, H. (2003). Bilgisayarların Öğretim Alanında Kullanımına İlişkin Öğretmen Yeterlilikleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(3), 77-85.
- MEB RAPORU (2004). *Temel Eğitim Programında Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Etki Araştırması Final Raporu*. 11–12.
- Mısırlı, İ. (2003). *Genel iletişim ilkeler yöntemler teknikler* (1.Baskı). Detay Yayıncılık, Ankara.
- Seferoğlu, S. S., Akbıyık, C. (2005). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayara Yönelik Öz-yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 19, 89-101.
- Şeyhoğlu, M. (2005). *Öğretmenlerin ve yöneticilerin bilgisayar kaygı düzeyleri*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Tandoğan, M. ve Akkoyunlu B., (1998). *Çağdaş eğitimde yeni teknolojiler*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Timur, B., Yılmaz, Ş., Timur, S. (2013). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Kullanımına Yönelik Öz-Yeterlik İnançları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1). 165-174.
- Tonta, Y., (1999). *Bilgi toplumu ve bilgi teknolojisi*. (tonta@hacettepe.edu.tr) sayfasından erişilmiştir. (24.01.2019)
- Turan, S. (2001). *Teknolojinin okulda etkin kullanımında eğitim liderinin rolü*. Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi Bildiriler Kitabı, Ankara.
- Turan, S. (2002). Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, Sayı:30, 271-281.
- TÜBİTAK Vizyon 2023, (2005). *Vizyon 2023 teknoloji öngörü projesi: eğitim ve insan kaynakları sonuç raporu ve strateji belgesi*. EIK_Sonuc_Raporu_ve_Strat_Belg.pdf. Ankara. (www.tubitak.gov.tr) sayfasından erişilmiştir.
- UNESCO, (2003). *Developing and using indicators of ict use in education*, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education, Bangkok, 7-9.
- UNESCO, (2006). *Using ict to develop literacy*, UNESCO Bangkok, 18-21.
- Varış, Z. (2008). *İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin bilgi teknolojileri okuryazarlık düzeyleri ve bunları kullanma durumlarının belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Yaşar, Ş. (1998). *Eğitimde bilgisayarların etkin kullanımı*. Ünite 07 - Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler. Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir. (<http://www.aof.edu.tr/kitap/IOLTP/2276/unite07.pdf>) sayfasından

erişilmiştir. (25.01.2019)

Yazıcıoğlu, Y. Erdoğan, S. (2004). *Spss uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*, Detay Yayıncılık, Ankara.

WEB-1:(<http://www.tdk.gov.tr>) Türk Dil Kurumu Resmi Web Sayfası
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c48dfa26d2885.55485334 sayfasından erişilmiştir. (23.01.2019)

WEB-2:(<http://www.tdkterim.gov.tr>) Türk Dil Kurumu Resmi Web Sayfası,
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c48df9aa00760.31497940 sayfasından erişilmiştir. (23.01.2019)

WEB-3:(<http://www.tdkterim.gov.tr>) Türk Dil Kurumu Resmi Web Sayfası,
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c4a0d3239d088.28119637 sayfasından erişilmiştir. (23.01.2019)

WEB-4:(<https://yegitek.meb.gov.tr/>) Milli Eğitim Bakanlığı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Resmi Web Sayfası. (25.01.2019)

WEB-5:(<https://www.meb.gov.tr>) Milli Eğitim Bakanlığı Resmi Web Sayfası
<http://www.meb.gov.tr/milli-egitim-bakanliginin-kisa-tarihcesi/duyuru/8852>
(05.05.2019)

EKLER

Ek-1: Ölçme Aracı

Değerli Meslektaşım,

Günümüzde okullarda gerek yönetim işlerinde gerekse eğitim, öğretim aracı olarak bilgi teknolojileri yaygın olarak kullanılmaktadır. Bilgi teknolojileri sayesinde okullarda yürütülen birçok iş daha hızlı ve kolay bir şekilde yapılabilmektedir. Son zamanlarda da teknolojik imkânlar açısından okullarımız daha donanımlı hale gelmiştir. Yapmakta olduğum yüksek lisans tez çalışmamda “İlkokul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerini Kullanımına İlişkin Öz-yeterlik Algıları” nı araştırmaktayım. Hazırlanmış olan veri toplama aracında elde edilen bilgiler bilimsel amaçla ve toplu halde değerlendirilecektir. Bu nedenle ankette isminizi belirtmeniz gerekmemektedir. Araştırmanın geçerliliği açısından lütfen tüm maddeleri okuyunuz ve her maddedeki size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

Araştırmaya yapmış olduğunuz katkınız ve işbirliğiniz için size teşekkür ederim.

Danışman: Prof. Dr. Hüseyin KIRAN Yüksek Lisans Öğrencisi: Mürşide KOCAMAN

1.BÖLÜM

1.Okulunuzdaki görevinizi işaretleyiniz. ( )Müdür ( )Müdür Yardımcısı

2.Meslekteki kıdeminizi belirtiniz.( )1-5yıl ( )6-10yıl ( )11-15yıl ( )16-20yıl
( )21yıl ve üstü

3.Cinsiyetinizi işaretleyiniz. ( )Kadın ( )Erkek

4.En son bitirdiğiniz eğitim kurumunu işaretleyiniz.

( )Öğretmen Okulu ( )Eğitim Enstitüsü ( )Eğitim Yüksek Okulu ( )Eğitim Fakültesi
( )Lisansüstü

5.Görev yaptığınız kurumdaki bilgi teknolojileri donanımlarını ne düzeyde yeterli görüyorsunuz?

( )Tamamen ( )Oldukça ( )Kısmen ( )Az ( )Hiç

2.BÖLÜM

Aşağıda bilgi teknolojilerine ilişkin yeterlilikler verilmiştir. Bu konulardaki yeterliliğinizi lütfen (X) işaretleyerek belirtiniz.

“5-Tamamen”, “4-Oldukça”, “3-Kısmen”, “2-Az”, “1-Hiç” anlamındadır.

ÖZELLİKLER	Yeterli Olma Durumunuz 5- 4- 3- 2- 1
------------	---

1.Bina içi ağlarını ve işlevlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
2.Yerel bilgisayar ağlarını (internet) ve işlevlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
3.İnternet üzerinden elektronik posta alma ve göndermeyi bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
4.İnternet üzerinden dosya transferi yapabilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
5.İnternet siteleri arasında gezinti yapabilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
6.İnternette anlık iletişim (chat) yapabilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
7.Arama motorlarından yararlanmayı bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
8.Telefon teknolojisinin farklı kullanım alanlarını bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
9.Televizyon teknolojisinin farklı kullanım alanlarının genel kullanım biçimlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
10. Telekonferans hizmetlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
11.Projeksiyon cihazının genel kullanım biçimlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
12.Video kameranın kullanım biçimlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
13.Bilgisayar sisteminin temel parçalarını adı ve işlevi yönünden tanıma	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
14.Amaca uygun donanımı seçme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
15.Bir bilgisayar sisteminin bakım ihtiyaçlarını bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
16.Bilgisayar sistemlerinin işlevlerinden yararlanmak için gerekli dokümanları (kullanım kılavuzu) kullanabilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
17.Depolama birimlerini (cd, usb bellek) bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
18.Çevre birimlerini (yazıcı,tarayıcı v.b.) kullanma biçimlerini bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
19.Basit kullanım arızalarını ve çözüm yollarını bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )
20.Eğitim-öğretim ve okul yönetimi ile ilgili yazılımların kullanım alanlarını bilme	5( ) 4( ) 3( ) 2( ) 1( )

Ek-2: Ölçme Aracı Kullanım İzni

Gönderen: Mürşide Kocaman <murside_pinarbas@hotmail.com>

Gönderildi: 21 Ocak 2019 Pazartesi 23:18

Kime: OSMAN ARTUL

Konu: TEZ ANKETİ UYGULAMA İZNİ

Osman Bey,

Sizin 2003 yılında " İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Yeterlik Düzeyleri (İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği)" isimli yazmış olduğunuz yüksek lisans tezinizde yer alan anketinizi hazırlamakta olduğum yüksek lisans tezimde kullanmak istiyorum. Gerekli izni tarafıma vermenizi talep etmekteyim.

İyi çalışmalar.

Mürşide KOCAMAN

Pamukkale Üniversitesi

Eğitim Bilimler Enstitüsü

Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Öğrencisi

Gönderen: Osman Artul <oartul@hotmail.com>

Gönderildi: 22 Ocak 2019 Salı 13:11

Kime: Mürşide Kocaman

Konu: TEZ ANKETİ UYGULAMA İZNİ

Merhaba Mürşide KOCAMAN Hanım,

2003 yılında " İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Yeterlik Düzeyleri (İstanbul İli Avrupa Yakası Örneği)" isimli yüksek lisans tezim için geliştirmiş olduğum ölçeğin yüksek lisans tezinizde kullanılmasına izin veriyorum.

İyi çalışmalar.

Ek-3: Aydın İlinde Bulunan İlkokullara İlişkin Yönetici Bilgileri Tablosu

İLÇE	KURUM ADI	OKUL MÜDÜRÜ SAYISI	MÜDÜR YARDIMCISI SAYISI	TOPLAM
Bozdoğan	Alamut İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Altıntaş İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Altıntaş Şehit Ercan Menderes İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Amasya Üzeyir Emre İlkokulu	1	1	2
Bozdoğan	Başalan İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Çamlıdere Şehit Musa Sarısaç İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Eymir İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Fatih İlkokulu	1	1	2
Bozdoğan	Haydere İlkokulu	1	1	2
Bozdoğan	Kemer Hes İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Kılavuzlar İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Kızılca İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Koyuncular Şehit Nihat İzbudak İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Körteke İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Madran İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Merkez İlkokulu	1	1	2
Bozdoğan	Örencik İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Olukbaşı İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Örentaht İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Örtülü İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Seki İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Sırma İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Yaka İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Yazıkent Kızılçakır İlkokulu	1	0	1
Bozdoğan	Yazıkent Mürşide Akçay İlkokulu	1	1	2

Bozdoğan	Ziyaretli Karabağlar İlkokulu	1	0	1
Buharkent	İstiklal İlkokulu	1	1	2
Buharkent	Kamilpaşa İlkokulu	1	1	2
Buharkent	Kızıldere İlkokulu	1	0	1
Buharkent	Ortakçı Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2
Buharkent	Savcılı İlkokulu	1	1	2
Çine	Bahçearası İlkokulu	1	0	1
Çine	Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2
Çine	Kuruköy İlkokulu	1	1	2
Çine	Şehit Süleyman Güneri İlkokulu	1	0	1
Çine	Karakollar İlkokulu	1	0	1
Çine	Cumalı İlkokulu	1	0	1
Çine	Topçam İlkokulu	1	0	1
Çine	İbrahim Kavacı İlkokulu	1	0	1
Çine	Kavşit İlkokulu	1	0	1
Çine	Kahraman İlkokulu	1	0	1
Çine	Evciler İlkokulu	1	1	2
Çine	Elderesi İlkokulu	1	0	1
Çine	Hüseyin Özkan İlkokulu	1	1	2
Çine	Yolboyu İlkokulu	1	0	1
Çine	Çaltı İlkokulu	1	0	1
Çine	Eskiçine İlkokulu	1	0	1
Çine	Akçaova İlkokulu	1	1	2
Çine	Ovacık İlkokulu	1	0	1
Çine	Dörtköyler İlkokulu	1	1	2
Çine	Atatürk İlkokulu	1	2	3
Çine	Gökyaka İlkokulu	1	0	1
Çine	Altınova İlkokulu	1	0	1
Çine	Fevzipaşa Sevim Kalkan İlkokulu	1	1	2

Didim	Fevzipaşa Akbudak İlkokulu	1	1	2
Didim	Atatürk İlkokulu	1	3	4
Didim	Ak-Yeniköy Şehit Soner Turan İlkokulu	1	1	2
Didim	Gazi İlkokulu	1	1	2
Didim	Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2
Didim	Denizköy İlkokulu	1	0	1
Didim	Akköy İlkokulu	1	1	2
Didim	Valiler İlkokulu	1	2	3
Didim	Arif Nihat Asya İlkokulu	1	0	1
Didim	Balat İlkokulu	1	0	1
Didim	Mahir Özgür Damar İlkokulu	1	2	3
Didim	Nurullah Kocabıyık İlkokulu	1	1	2
Didim	Yalıköy İlkokulu	1	1	2
Efeler	Armutlu İlkokulu	1	0	1
Efeler	Fitnat Nihat Azizler İlkokulu	1	1	2
Efeler	Gazipaşa İlkokulu	1	1	2
Efeler	Hacı Celal Oto İlkokulu	1	2	3
Efeler	Halide Hatun İlkokulu	1	1	2
Efeler	Kardeşköy İlkokulu	1	1	2
Efeler	Mehmet Akif Ersoy İlkokulu	1	1	2
Efeler	Ticaret Odası İlkokulu	1	3	4
Efeler	Umurlu Ortaköy İlkokulu	1	0	1
Efeler	Yahya Kemal Beyatlı İlkokulu	1	2	3
Efeler	Yunus Emre İlkokulu	1	2	3
Efeler	Umurlu	1	0	1

	Emirdoğan İlkokulu			
Efeler	İlcabaşı İlkokulu	1	1	2
Efeler	Kadıköy İlkokulu	1	0	1
Efeler	Umurlu Terziler İlkokulu	1	0	1
Efeler	Dağeymiri İlkokulu	1	0	1
Efeler	Ovaeymiri İlkokulu	1	1	2
Efeler	Yedieylül İlkokulu	1	3	4
Efeler	Dalama İlkokulu	1	1	2
Efeler	Zübeyde Hanım İlkokulu	1	2	3
Efeler	Ekrem Çiftçi İlkokulu	1	3	4
Efeler	Umurlu Eğrikavak İlkokulu	1	1	2
Efeler	Örsdemir Balkan İlkokulu	1	1	2
Efeler	Umurlu Kocagür İlkokulu	1	1	2
Efeler	Işıklı İlkokulu	1	0	1
Efeler	Yörük Ali Efe İlkokulu	1	1	2
Efeler	Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2
Efeler	Tepecik İlkokulu	1	1	2
Efeler	Umurlu Yukarı Kayacık İlkokulu	1	0	1
Efeler	Umurlu Atatürk İlkokulu	1	1	2
Efeler	Umurlu İmamköy İlkokulu	1	0	1
Efeler	Çeştepe İlkokulu	1	1	2
Efeler	Savrandere Hacı Ahmet Atay İlkokulu	1	0	1
Efeler	Güzelhisar İlkokulu	1	2	3
Efeler	Aliya	1	2	3

	İzzetbegoviç İlkokulu			
Efeler	Konuklu İlkokulu	1	0	1
Efeler	Göhlhisar İlkokulu	1	0	1
Efeler	Umurlu Kuyucular İlkokulu	1	0	1
Efeler	Umurlu Umurbey İlkokulu	1	1	2
Efeler	Recep Tayyip Erdoğan İlkokulu	1	1	2
Efeler	Yeniköy İlkokulu	1	1	2
Efeler	Kızılcaköy İlkokulu	1	0	1
Efeler	Dalama Yeniköy İlkokulu	1	0	1
Efeler	Baltaköy Hacı İbrahim Akdemir İlkokulu	1	1	2
Efeler	Umurlu Fatih İlkokulu	1	0	1
Efeler	Yılmazköy İlkokulu	1	1	2
Germencik	Bozköy İlkokulu	1	1	2
Germencik	Çamköy İlkokulu	1	1	2
Germencik	Dağyeni İlkokulu	1	0	1
Germencik	Hıdırbeyli İlkokulu	1	1	2
Germencik	Hürriyet İlkokulu	1	1	2
Germencik	Ortaklar Atatürk İlkokulu	1	1	
Germencik	Ortaklar Kurtuluş İlkokulu	1	1	2
Germencik	Ortaklar Mehmet Hüseyin Öncel İlkokulu	1	1	2
Germencik	Ömerbeyli İlkokulu	1	0	1
Germencik	Reisköy İlkokulu	1	0	1
Germencik	Şehit Cafer İlkokulu	1	1	2
Germencik	Turanlar İlkokulu	1	1	2
Germencik	Yedieylül	1	1	2

	İlkokulu			
Germencik	Selatin İlkokulu	1	0	1
Germencik	Neşetiye İlkokulu	1	1	2
Germencik	Şehit Mehmet İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Acarlar Fatih Sultan Mehmet İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Acarlar İstiklal İlkokulu	1	2	3
İncirliova	Arpadere İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Beyköy İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Dereağzı İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Eğrek Şehit Neşet Sarıkaya İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Gerenkova İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Hacıaliobası İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Hürriyet İlkokulu	1	1	2
İncirliova	İsafakılar Şehit Ali İrfan Öztürk İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Osmanbükü Ekrem Çiftçi İlkokulu	1	0	1
İncirliova	Sandıklı Nazmi Topçuoğlu İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Sınırteke İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Yazıdere Şehit Adem Akdeniz İlkokulu	1	0	1
İncirliova	İzzet Ayaydın Ali Sarıyörük İlkokulu	1	2	3
İncirliova	Hürmüs Ayaydın İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Nazmi Topçuoğlu İlkokulu	1	1	2
İncirliova	Erbeyli İlkokulu	1	1	2
Karacasu	Alemler İlkokulu	1	0	1
Karacasu	Ataeymir	1	0	1

	İlkokulu			
Karacasu	Yaygın İlkokulu	1	1	2
Karacasu	Yenice İlkokulu	1	1	2
Karacasu	Palamutçuk İlkokulu	1	0	1
Karacasu	Atatürk İlkokulu	1	0	1
Karacasu	Ataköy İlkokulu	1	1	2
Karacasu	Karacasuyu Sevenler İlkokulu	1	1	2
Karacasu	Geyre İlkokulu	1	0	1
Karacasu	Karacaören Şehit Mehmet Aykan İlkokulu	1	0	1
Karpuzlu	Tekeler İlkokulu	1	1	2
Karpuzlu	Ulukonak İlkokulu	1	1	2
Karpuzlu	Vakıfbank İlkokulu	1	1	2
Karpuzlu	Çobanisa Hakim Ahmet Akgün İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Çakırbeyli İlkokulu	1	1	2
Koçarlı	Mersinbeleni İlkokulu	1	1	2
Koçarlı	Atatürk İlkokulu	1	1	2
Koçarlı	Kızılcabölük İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Yeniköy İlkokulu	1	1	2
Koçarlı	Kasaplar İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Çallı İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Haydarlı İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Akmescit İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Bıyıklı İlkokulu	1	1	2
Koçarlı	Dedeköy İlkokulu	1	0	1
Koçarlı	Esentepe İlkokulu	1	1	2
Köşk	Ketenyeri İlkokulu	1	0	1
Köşk	Akçaköy İlkokulu	1	1	2
Köşk	Adnan Menderes İlkokulu	1	2	3
Köşk	Cumayanı	1	1	2

	İlkokulu			
Köşk	Ilıdağ İlkokulu	1	1	2
Köşk	Beyköy Polis Abla İlkokulu	1	1	2
Köşk	Kızılcaköy İlkokulu	1	0	1
Köşk	Başçayır İlkokulu	1	1	2
Köşk	Güzelköy İlkokulu	1	0	1
Köşk	Kızılcayer İlkokulu	1	0	1
Köşk	Yavuzköy İlkokulu	1	0	1
Köşk	Uzundere İlkokulu	1	0	1
Köşk	Sarıçam İlkokulu	1	0	1
Köşk	Kıran İlkokulu	1	0	1
Köşk	Gökkiriş İlkokulu	1	0	1
Köşk	Koçak İlkokulu	1	0	1
Köşk	Ahatlar İlkokulu	1	0	1
Köşk	100.Yıl Atatürk İlkokulu	1	1	2
Köşk	Çiftlik İlkokulu	1	0	1
Kuşadası	Davutlar Feriha Ruhi Karakaş İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Güzelçamlı Mustafa Kemal İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Kirazlı Selim Eren İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Mahmut Esat Bozkurt İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Rahime Bilici İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Yedi Eylül İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Kuşadası İlkokulu	1	2	3
Kuşadası	İkiçeşmelik İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Kazım Dirik	1	1	2

	İlkokulu			
Kuşadası	İbrahim Zeki Emgin İlkokulu	1	2	3
Kuşadası	Yeniköy İlkokulu	1	0	1
Kuşadası	Yayla İlkokulu	1	0	1
Kuşadası	Çakabey İlkokulu	1	1	2
Kuşadası	Reşat Nuri Güntekin İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Azizabat İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Cengiz Topel İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Ertuğrul Gazi İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Pamukören İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Yeşildere İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Başaran İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Yukarı Yakacık İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Taşoluk İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Horsunlu İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Karapınar İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Çobanisa İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Şehit Polis Ali İnceoğlu İlkokulu	1	0	1
Kuyucak	Kayran İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Şehit Tekin Durmaz İlkokulu	1	1	2
Kuyucak	Yamalak İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Orhangazi İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Aksu İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Bayındır İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Bozyurt İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Kızıldere İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Koçlar İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Demirciler İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Vakıfbank İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Pirlibey İlkokulu	1	1	2

Nazilli	Bekirler İlkokulu	1	0	1
Nazilli	İstiklal İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Ahmet Yesevi İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Hasköy İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Aşağı Örencik İlkokulu	1	0	1
Nazilli	İbn-İ Sina İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Çaylı İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Işıklar İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Recebbey İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Ovacık İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Aşağı Yakacık İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Aydoğdu Adnan Menderes İlkokulu	1	1	2
Nazilli	İsabeyli İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Hisarcık İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Yavuz Selim İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Yukarı Örencik İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Zafer İlkokulu	1	2	3
Nazilli	15 Temmuz İlkokulu	1	2	3
Nazilli	Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Dalıca İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Fatih İlkokulu	1	2	3
Nazilli	Çapahasan İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Ketendere İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Süleyman Efendi İlkokulu	1	0	1
Nazilli	Esenköy İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Yaylapınar İhsan İzgü İlkokulu	1	1	2
Nazilli	Mastavra İlkokulu	1	1	2
Söke	100.Yıl İlkokulu	1	1	2

Söke	Akçakonak İlkokulu	1	1	2
Söke	Atburgazı İlkokulu	1	0	1
Söke	Bağarası Hürriyet İlkokulu	1	1	2
Söke	Çalışlı İlkokulu	1	0	1
Söke	Fahrettin Uygüntüzel İlkokulu	1	1	2
Söke	Fevzipaşa İlkokulu	1	1	2
Söke	Kisir İlkokulu	1	0	1
Söke	Sadullah Kuşada İlkokulu	1	1	2
Söke	Savuca İlkokulu	1	1	2
Söke	Sazlıköy Hilmi Fırat İlkokulu	1	1	2
Söke	Seyda Fırat İlkokulu	1	1	2
Söke	Sıdıka İlkokulu	1	2	3
Söke	Söktaş 75.Yıl İlkokulu	1	1	2
Söke	Vakıfbank İlkokulu	1	1	2
Söke	Fatih İlkokulu	1	0	1
Söke	Felekşan Fırat İlkokulu	1	1	2
Söke	Sazlıköy Hacı Halil Paşa İlkokulu	1	1	2
Söke	Çavdar Ferit Çavuş İlkokulu	1	1	2
Söke	Hacıkazıoğlu İlkokulu	1	1	2
Söke	Kemalpaşa İlkokulu	1	1	2
Söke	Ağaçlı İlkokulu	1	0	1
Söke	Fevzipaşa İlkokulu	1	1	2
Söke	Savuca Fatma Suat İlkokulu	1	1	2
Söke	Sarıkemer Emine	1	0	1

	Gezerler İlkokulu			
Söke	Özbek İlkokulu	1	1	2
Söke	Güllübahçe Atatürk İlkokulu	1	1	2
Söke	Tuzburgazı İlkokulu	1	1	2
Söke	Burunköy İlkokulu	1	0	1
Söke	Ali Rıza Efendi İlkokulu	1	1	2
Söke	Bağarası Kemalpaşa İlkokulu	1	1	2
Söke	Serçin İlkokulu	1	0	1
Söke	Sarıkemer İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Atça Atatürk İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Beş Eylül İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Gazi Mustafa Kemal İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Eskihisar İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Demirhan İlkokulu	1	0	1
Sultanhisar	İncealan İlkokulu	1	0	1
Sultanhisar	Kabaca İlkokulu	1	0	1
Sultanhisar	Uzunlar İlkokulu	1	0	1
Sultanhisar	Atça Fahriye Dilerek İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Atça Ali Sönmez İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Salavatlı İlkokulu	1	1	2
Sultanhisar	Malgaçemir İlkokulu	1	0	1
Yenipazar	Koyunlar İlkokulu	1	0	1
Yenipazar	Donduran İlkokulu	1	1	2
Yenipazar	Hamzabali İlkokulu	1	0	1
Yenipazar	Cumhuriyet İlkokulu	1	1	2

Yenipazar	Paşaköy İlkokulu	1	0	1
Yenipazar	Merkez İlkokulu	1	1	2
Yenipazar	Karacaören İlkokulu	1	1	2
TOPLAM (17)	İLKOKUL (320)	320	198	518

“(http://www.meb.gov.tr/baglantilar/okullar)”web adresinden alınmıştır.

Ek-4: Resmi İzin Yazıları

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 74083975-605.01-E.4308387
Konu : Mürşide KOCAMAN'ın
Araştırma İzni Hk.

27/02/2019

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Millî Eğitim Bakanlığının 2017/25 Sayılı Genelgesi.
b) Pamukkale Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 07.02.2019 tarih ve 2723 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazı gereği; Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Programı Yüksek Lisans öğrencisi Mürşide KOCAMAN tarafından Aydın İlindeki İlkokullarda görev yapan idarecilere "*İlkokul Yöneticilerinin Kendi Görüşlerine Göre Bilgi Teknolojilerini Kullanımına İlişkin Yeterlilikleri*" konulu tez çalışması yapılması, Millî Eğitim Bakanlığının 2017/25 sayılı genelgesi doğrultusunda incelenmiş olup inceleme sonucunda; **çalışmanın eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde okul idaresinin uygun göreceği zamanlarda ve mühürlü anketin kullanılarak yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.**

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Seyfullah OKUMUŞ
İl Millî Eğitim Müdürü

Eki: İlgi (b) yazı ve ekleri

OLUR
27/02/2019

Yücel GEMİCİ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres: Meşrutiyet Mah. Kültür Cad. No:20 Efeler/AYDIN	Ayrıntılı bilgi için: A.ÇERÇİ-Şef
Elektronik Ağ: www.aydin.meb.gov.tr	Tel:0256 215 10 28 - 1429 Dahili
e-posta:yuksekokretimyurdisi09@meb.gov.tr	Faks:0256 225 12 68

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 74083975-605.01-E.-4393603
Konu : Mürşide KOCAMAN'ın
Araştırma İzni Hk.

28.02.2019

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 07.02.2019 tarih ve 2723 sayılı yazısı.

İlgi yazı gereği; Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Programı Yüksek Lisans öğrencisi Mürşide KOCAMAN tarafından Aydın İlindeki İlkokullarda görev yapan idarecilere "*İlkokul Yöneticilerinin Kendi Görüşlerine Göre Bilgi Teknolojilerini Kullanımına İlişkin Yeterlilikleri*" konulu tez çalışması yapılması, Millî Eğitim Bakanlığı 2017/25 sayılı genelgesi doğrultusunda incelenmiş olup inceleme sonucunda; **çalışmanın eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde okul idaresinin uygun göreceği zamanlarda ve mühürlü anketin kullanılarak yapılmasını uygun gören Valilik Oluru ekte gönderilmiştir.**

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Ahmet HÜNÜK
İl Millî Eğitim Müdür V.

Eki:
1-Valilik Oluru
2-Mühürlü Onaylı Ölçek ve Formlar

Dağıtım:
Gereği :
17 İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne

Adres : Meşrutiyet Mah. Kültür Cad.No:20 Efeler/AYDIN	Ayrıntılı bilgi için: Şef: A.ÇERÇİ
Elektronik Ağ: www.aydin.meb.gov.tr	Tel : 0256 215 10 28 - 1429 Dahili
E-posta : yuksekogretimyurddisi09@meb.gov.tr	Faks: 0256 225 12 68

ÖZGEÇMİŞ

ARAŞTIRMACININ KİMLİK BİLGİLERİ

Adı ve Soyadı : Mürşide KOCAMAN
Doğum Yeri : Denizli
Doğum Tarihi : 29.12.1984
Uyruğu : T.C.
E-posta : murside_pinarbas@hotmail.com
Telefon : 0 507 253 24 46

ARAŞTIRMACININ EĞİTİM BİLGİLERİ

İlkokul : Denizli Honaz Cumhuriyet İlkokulu (1991-1996)
Ortaokul ve Lise : Denizli Sarayköy Anadolu Lisesi (1996-2003)
Lisans : İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Bölümü (2003-2007)
Yabancı Dili : İngilizce

ARAŞTIRMACININ İŞ DENEYİMİ

- Denizli-Honaz- Cumhuriyet İlköğretim Okulu (2007) (Ücretli Öğretmen)
- Ankara-Nallıhan-Gazi Mete Okuducu İlköğretim Okulu (2008) (Sınıf Öğretmeni)
- Denizli-Çivril-Mustafa Kemal Atatürk İlköğretim Okulu (2008-2011) (Sınıf Öğretmeni)
- Aydın-Kuşadası-Nermin Metin Akar İlköğretim Okulu (2011-2013) (Destek Eğitim Sınıfı Öğretmeni, Sınıf Öğretmeni)
- Aydın-Kuşadası-Cumhuriyet İlkokulu (2013-2014) (Destek Eğitim Sınıfı Öğretmeni, Sınıf Öğretmeni)
- Aydın-Kuşadası- Kuşadası İlkokulu (2015) (Sınıf Öğretmeni)
- Aydın-Kuşadası- Yedi Eylül İlkokulu (2016) (Destek Eğitim Sınıfı Öğretmeni)
- Aydın-Kuşadası-Çakabey İlkokulu (2016-2017) (Sınıf Öğretmeni, Müdür Yardımcısı, Müdür Vekili)
- Aydın-Kuşadası- Rahime Bilici İlkokulu (2017-...) (Müdür Yardımcısı) (Devam ediyor)